

ГЛАС

ЛИСТ РЕПУБЛИЧКОГ
ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО
И ИНВАЛИДСКО
ОСИГУРАЊЕ

ОСИГУРАНИКА

ГОВОРНИ АУТОМАТ
0-24h: 0700/017-017
по цени локалног
позива
или: 011/30-60-680

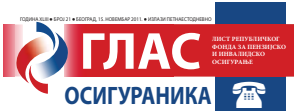
ТЕМА БРОЈА: Исплата иностраних пензија иде на адресе корисника у двадесет земаља широм планете, као и у некадашње југословенске републике

НАЈВИШЕ КОРИСНИКА У НЕМАЧКОЈ

ИЗДАВАЧ: Републички
фонд за пензијско
и инвалидско осигурање

ТЕМА БРОЈА: Исплата иностраних пензија иде на адресе корисника у двадесет земаља широм планете, као и у међањима Југословенске републике

ГОЛОВАЦКА УЛУЧАКА
Број: 011/2017-437
за издавање: 011/2017-437
телефон: 011/2017-437

НАЈВИШЕ КОРИСНИКА У НЕМАЧКОЈ

ДИРЕКТОР:

Драгана Калиновић

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ
УРЕДНИК:

Милена Јовановић

РЕДАКЦИЈА:

Булевар уметности бр 10,
11070 Београд,
e-mail: glasosiguranika@pio.rs

СЕКРЕТАРИЈАТ:

011/2017-437
факс: 2017-437

РЕДАКЦИЈА ЗА
ВОЈВОДИНУ:

Житни трг бр. 3,
21000 Нови Сад
021/487-7754,
021/487-7789,
факс: 021/6624-359,
e-mail:
miroslav.mekterovic@piovoj.rs

ШТАМПА:

Штампарија Балкан, Инђија

ОГЛАШАВАЊЕ:

011/2017-437

Рукописи и фотографије
се не враћају.

Електронско издање:

www.pio.rs/glasosiguranika

Реч уредника

Лоше економске прилике, криза и незапосленост идеални су услови за сваку врсту криминала, са чиме су наши грађани више него добро упознати. Званична статистика о броју преварених или на било који начин оштећених грађана Србије не постоји, али се претпоставља да је сваки други у неком периоду живота био жртва криминала – од пирамидалних финансијских конструкција до телефонских обавештења о наводном добитку. Само током прошле недеље освануло је у медијима неколико упозорења грађанима да буду пажљивији јер су преваранти све домишљатији па је и обмане теже прозрети.

На видовњаке, пророчице, надрилекаре и остале већ смо одавно навикли, али идеје су све инвентивније те су се одавно појавили и лажни анкетари, сервиси који ће бесплатно да вам очисте кућу или уграде заштиту од грома, инвеститори са повољним зајмовима, несрећници у невољи и ине варалице разних фела. Те појаве су толико узеле маха да је у Србији основано и

Удружење за борбу против превара, кажу прво у свету.

Преваранти и криминалци раде свој посао, али њиховом успеху заправо највише доприносе сами грађани чија неопрезност и лаковерност као да немају граница. Стварну неверицу изазива чињеница да се наш свет, и поред свих искушења кроз која смо прошли, још није довољно „опаметио“ и да људи и даље свакодневно потписују „повољне“ пословне понуде, пуштају у кућу непознате, наседају на „потресне“ приче и верују свакоме и свачему?! Неке жртве наседају из похлепе, друге из саосећања, али највише њих из наивности. Због тога преваре ретко и пријављују а починиоци се још ређе откривају.

А уколико би само мало боље опажали и промишљали о томе шта су прочитали, чули и видели и, занемарујући примамљивост обећане награде или добитка, размислили зашто би баш њима неко пружио такву прилику, простор за преваре и манипулације би се неизбежно смањило а грађанска самосвест увелико повећала. **М. Јовановић**

Етничка слика будућности

Ако је веровати пројекцијама Америчког пописног бироа, Индија ће око 2025. године по броју житеља надмашити Кину. Тренд пада наталитета у Јапану и Русији узроковаће њихове ниже позиције на светској листи, те ће се, по броју становника, ове земље, са садашњег деветог и десетог, спустити на шеснаесто и седамнаесто место. Подаци о светској популацији за 2050. резултат су испитивања и предвиђања за 228 земаља, а прикупљени су у Америчком пописном бироу и Интернационалној дата бази.

Кинески бум је успорен, док је дугогодишњи тренд опадања наталитета у западној Европи по-

чео да се поправља и расте, посебно у Шпанији и Италији. Земље које су на путу да забележе највећи раст становништва су Нигерија и Етиопија. Нигерија сада има 166 милиона, али би до 2050. године њена популација могла нарасти на 402 милиона. Број Етиопљана би се могао чак и утројстручити – са 91 на 278 милиона. Драстичан пад броја становника, и то од 21 одсто у односу на данас, предвиђа се за Русију, што је много већи проценат од онога што је та држава доживела током Другог светског рата.

Подаци Одељења за популацију Уједињених нација говоре да, без обзира на то што само 18

одсто светске популације живи у земљама где жене имају више од 1,5 кћери у просеку (такозване земље високог наталитета), већина тих држава је на афричком континенту, за који се верује да ће забележити висок раст броја становника у предстојећим деценијама. То може даље искомпликовати ионако лоше снабдевање храном и водом и још више погоршати ситуацију у неким афричким нацијама.

Ј. Оцић

УПРАВНИ ОДБОР РЕПУБЛИЧКОГ ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ

Уравнотежено пословање

Чланови Управног одбора Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање одржали су, 2. новембра, седницу у Сенти. На овој, 54. седници УО, усвојена је информација о финансијском пословању Фонда за првих девет месеци ове године, о чему је известио Иван Мимић, директор Сектора за финансијске послове РФ ПИО. Мимић је рекао да је финансијско пословање Фонда у првих девет месеци било уравнотежено и да није било потешкоћа око исплате пензија. Пензионерима из категорије запослених исплаћено је девет пензија, корисницима из самосталних делатности осам, а пољопривредним пензионерима осам и по, и све је то остварено по динамици која је и пројектована за овај период. Фонд је исплатио пензије за 1.631.310 корисника пензија, што је за 0,8 посто више него прошле године. Укупни приходи остварени у овом периоду износе 366,85 милијарди динара и номинално су за 6,49 процената виши у односу на исти период лане. Према речима директора Сектора за финансијске послове, укупни расходи остварени у овом извештајном периоду били су на нивоу планираних, и није било никаквих „искакања“ када је у питању расходна страна.

Председник Савеза пензионера Војводине, Милан Ненадић, предложио је да се Фонд ПИО обрати надлежним ин-

Градоначелница Анико Сиркова поздрвила је чланове УО РФ ПИО

ституцијама са захтевом да се званични статистички подаци о кретању потрошачких цена исказују и заокружују на две децимале, јер би то омогућило да се и проценат усклађивања пензија заокружује на две децимале, што би помогло још прецизнијем израчунавању пензија приликом доношења решења. Чланови Управног одбора РФ ПИО прихватили су да се овакав предлог упути надлежном министарству у Влади Србије.

Усвајањем Одлуке о изменама и допунама Одлуке о издвајању средстава за рехабилитацију корисника пензија за 2011. годину, чланови УО су омогућили да се део неутрошених средстава од 252 милиона динара, која су Финансијским планом за ову годину издвојена за бесплатну рехабилитацију корисника пензија у бањама Србије, наменски потроши до краја године. Наиме, након окончаног пријављивања за упућивање на рехабилитацију корисника пензија установљено је да код појединих категорија нема довољно пријављених кандидата (углавном код самосталаца и пољопривредника), па је део средстава остао неутрошен, док код других категорија недостају средства те пријављени пензионери нису у могућности да остваре то право. Овом одлуком је одобрена прерасподела новчаних средстава између свих категорија корисника пензија у оквиру финансијских средстава која су додељена филијалама. То ће, наравно, омогу-

ћити да већи број пензионера искористи могућност бесплатног опоравка у бањама преко Фонда ПИО.

С друге стране, према речима Ивана Мимића, неке бање су „пребукиране“ и неће успети да до краја године прихвате све пензионере, па је могуће да се и по том основу појаве неутрошена средства. Стога је иницирована да се у оквиру предложене одлуке одобри и могућност давања аванса само оним бањама које могу да прихвате кориснике пензија, да би се та средства и утрошила, а пензионери којима је овај бенефит одобрен то право и искористили до краја марта наредне године – пре расписивања новог конкурса.

Чланови Управног одбора су се сагласили и са допуном Одлуке о образовању Радне групе за преиспитивање и анализирање стратешког реструктурисања Фонда у смислу да она има карактер сталног радног тела и да као таква настави са радом – независно од персоналног састава.

Мирослав Мекеровић

Радна посета Сенти

Чланови Управног одбора РФ ПИО посетили су, према речима директора Покрајинског фонда ПИО, Славка Имрића, једну од мањих али по резултатима бољих филијала у Фонду – Филијалу Сента. Директорка РФ ПИО, Драгана Калиновић, оценила је да одржавање оваквих састанака и радних посета филијалама стимулативно утиче на рад запослених у Фонду, те да и остале филијале могу у наредном периоду очекивати овакве посете. Касније, у згради сенћанске општине, у којој је и одржана седница Управног одбора, гостима је добродошлицу пожелела и председница општине, Анико Ширкова.

Чланови УО прихватили су позив Радована Бољановића, првог човека сенћанских пензионера, и обишли просторије овог удружења, где су их срдачни домаћини упознали са својим активностима.

НАШЕ ПЕНЗИЈЕ ВАН ГРАНИЦА СРБИЈЕ

Највише корисника у Немачкој

Републички фонд ПИО редовно исплаћује пензије својим корисницима у иностранству. Наше пензије ван граница, у земље које нису у непосредном окружењу, стижу тромесечно, због великих административних трошкова и релативно ниских износа. Тако је за јун, јул, и август ове године исплаћено укупно 229,3 мили-

је 80,5, Швајцарске 126,9 милиона. Истовремено је из Србије у Немачку уплаћено пет милиона евра, Аустрију 1.059.250 евра, Швајцарску око 187.000 евра.

Исплате пензија земљама у окружењу

Фонд ПИО, такође, исплаћује пензије и за 30.977 корисника који живе у државама бивше

одређивање пензије, односно за прерачун према словеначким пензионерима. Колеге из словеначког ПИО су обрадиле око 1.720 поступака, а наш Фонд ПИО је од тога обрадио 1.250. Словеначки пензијски фонд је истовремено покренуо око 2.200 поступака за поновно одређивање пензије, односно прерачун према српским пен-

она динара, односно близу 2,3 милиона евра, на рачуне 10.587 српских пензионера који живе у иностранству. Корисници који су пензију остварили у Србији настањени су у 20 земаља широм планете, изузев бивших југословенских република. Од укупног броја корисника највише њих, чак 8.033 живи у Немачкој, 1.204 у Аустрији, 346 у Мађарској, 233 у Шведској и 123 у Швајцарској. У прошлој години је по овом основу исплаћено укупно 844,2 милиона динара.

Према подацима достављеним из иностраних пензијских фондова, лане је на име пензија за Србију и Косово из Немачке уплаћено око 111 милиона евра, из Аустри-

СФРЈ. У Републици Српској пензије се достављају на 7.027 имена, у Хрватској на 6.801, у Федерација БиХ је 5.878 корисника, у Македонији 7.594, у Црној Гори 4.129, а у Словенији 1.702 пензионера који су своје приходе зарадили у Србији. Пензије се исплаћују месечно, а укупна месечна исплата за септембар је износила око 392 милиона динара, односно 3,916 милиона евра.

Србија, иначе, има потписане споразуме о социјалном осигурању са 26 држава, а споразум са Словенијом се примењује већ годину дана. У том периоду, Фонд ПИО је покренуо око 7.500 поступака за поновно

зионерима, а обрађено је 1.600 захтева.

Гарантовани износи за сразмерне пензионере

Законом о ПИО предвиђено је да осигуранику који је остварио право на инострани део пензије применом конвенције, а коме је укупан износ пензија мањи од законски најниже пензије, припада и износ у висини разлике до гарантоване пензије. Конкретно, у овом тренутку, то значи да кориснику сразмерне пензије која је у збиру нижа од 12.222,37 динара припада и разлика до овог износа који дотира држава Србија. Најнижи износ пензије се, по закону,

Споразуми са другим државама

Споразумима о социјалном осигурању уређују се питања признавања радног, стажа, здравственог осигурања, исплате пензија и других детаља. Република Србија има споразуме са: Аустријом, Белгијом, Бугарском, Великом Британијом, Данском, Египтом, Италијом, Либијом, Луксембургом, Мађарском, Македонијом, Немачком, Норвешком, Панамом, Пољском, Румунијом (само здравствено осигурање), Словачком (примењује се споразум са Чехословачком Републиком), Босном и Херцеговином, Француском, Холандијом, Хрватском, Црном Гором, Чешком, Швајцарском, Шведском, Словенијом и Кипром.

усклађује на исти начин као и пензије.

Износ иностране пензије обрачунава се према важећем девизном курсу на дан остваривања права код иностраног носиоца осигурања, а кориснику који оствари право на разлику, Фонд доноси решење о висини и датуму почетка исплате. С обзиром да висина иностране пензије не може месечно да се прати јер исплата не иде преко нашег Фонда, као и због промене девизног курса, њена динарска противвредност утврђује се даном остваривања права и остаје непромењена. Изузетак се може направити само у случају када се на основу одлуке иностраног носиоца осигурања утврди да је дошло до промене која је од утицаја на право или његову висину. У том случају Фонд ПИО доноси ново решење.

Исплата свих иностраних пензија и осталих права из пензијског и инвалидског осигурања корисницима који имају пребивалиште, односно стални боравак ван Србије реализује се под условима предвиђеним међународним споразумом, а ако конвенција са том земљом није потписана – тада под условима реципроцитета.

Ј. Оцић

Повеља др Јовану Кркобабићу

Удружење пензионера Новог Сада свечано је обележило, 28. октобра, у Врднику, свој дан али и вредан јубилеј – 65 година постојања и рада. Тим поводом први пут су додељене повеље и плакете као посебан вид захвалности за вишегодишњи рад на остваривању циљева удружења и допринос побољшању материјалног и социјалног положаја пензионера. Управни одбор удружења донео је одлуку да ове године повељу додели др Јовану Кркобабићу, потпредседнику Владе Србије, председнику Савеза пензионера Србије и председнику ПУПС-а, затим, постхумно, Јовану Погуберовићу, претходном председнику удружења, и јавном предузећу Србијагас. Плакете са новчаном наградом уручене су Даници Баришић, председници Месне организације Југовићево и МО Петроварадин.

Захваљујући на признању, др Јован Кркобабић је поручио свим пензионерима да су редовна исплата пензија и њихово усклађивање са зарадама у нашој земљи сигурни:

– Мogle су се ових дана чути вести да ће се пензије смањити за 20 одсто или чак да Фонд ПИО за неколико месеци неће моћи да исплаћује пензије. То су нетачне тврдње и могу да гарантујем да ће, док ми ви поклањате своје поверење, пензије у Србији пратити кретање зарада у јавном сектору и повећаваће се у истом проценту. Делићемо судбину са нашим народом и у сиромаштву и у богатству, и то је једини праведан начин живота у нашој земљи.

Др Јован Кркобабић је рекао и да је у припреми пројекат за реализацију социјалног

предузетништва који ће омогућити социјално угроженим категоријама, младим људима и особама са инвалидитетом да што пре дођу до запослења.

Извештавајући о досадашњем раду, први човек новосадских пензионера и потпредседник ПУПС-а, Момо Чолаковић, рекао је да се таквим трајањем не може похвалити много удружења, и то не само пензионерских.

– Радити, деловати и опстати од давне 1946. године, када је, 26. октобра, основано ондашње јединствено удружење пензионера на овој истој локацији на којој се налази и данас, није било ни лако ни једноставно. Али, заслугом пензионера, који су били активни у нашем удружењу, то смо и успели, без обзира на бурна времена – подсетио је Чолаковић.

Према његовим речима, за разлику од почетка када су чланови удружења – по декрету, били сви пензионери, оно сада броји око 15.000 чланова који своје активности и циљеве остварују у 38 месних организација. У току године удружењу се за помоћ обрати између 18.000 и 20.000 чланова и пензионера који се ту могу информисати о правима из области пензијско-инвалидског и здравственог осигурања и социјалне заштите. Уз посредовање удружења они могу да оду на бесплатан опоравак у бањама преко Фонда ПИО, или да одмор плате у више рата и по повољнијим ценама, могу, затим, да се снабдевају огревом и зимницом јефтиније и у ратама, као и да добију савет од здравствених радника. Чланови који су слабијег материјалног стања добијају и новчану помоћ.

Момо Чолаковић уручује повељу др Јовану Кркобабићу

Да би својим члановима помогли да пристојније живе у овим тешким временима, руководство организације успоставило је добру сарадњу са градским, покрајинским и републичким властима, као и са Фондом ПИО.

Секретар удружења, Драгица Зелембаба, најавила је активности које ће променити однос према старима и старости – удружење ће пројектима конкурисати код градских и покрајинских органа за средства која ће омогућити другачије дизајнирање социјалне политике и социјалне заштите њихових чланова.

Ђуро Перић, потпредседник Савеза пензионера Србије и посланик ПУПС-а у Скупштини Србије, на свечаности у Врднику уручио је захвалницу Моми Чолаковићу у име Савеза пензионера и Председништва покрета спорта, здравља и културе трећег доба, за унапређење ове идеје у Војводини.

Мирослав Мектеровић

Добитници признања

Све нас је мање

У Србији је током пописа, који је трајао од 1. до 20. октобра, евидентирано укупно 7.524.164 особе. Републички завод за статистику је указао да је прави број становника мањи од броја пописаних, пошто су неки пописани по два пута.

Процењује се да је у земљи између 250.000 и 350.000 становника мање него приликом претходног пописа, а први подаци су показали да једино Београд, Нови Сад и Нови Пазар имају више становника него 2002. године.

Међу општинама које имају више пописаних грађана него на прошлом евидентирању становништва је и осам београдских. Тако је у општини Звездара евидентирано чак седам одсто становника више него на претходном попису.

Рековац: подршка воћарима

Општина Рековац ће локалним воћарима доделити 100.000 садница воћа да би поспешила развој воћарства и извоз.

Локална самоуправа се на овакав корак одлучила очекујући да ће на сваку добијену садницу трешње, крушке или дуње

пољопривредници купити још једну, чиме ће до следеће године понуда воћа у Левчу бити знатно увећана.

Воће из Шумадије врло је цењено и тражено, нарочито на руском тржишту. Ипак, шумадијским произвођачима највећи проблем за његов пласман по повољној цени представља то што немају директан контакт са купцима.

Краљево: кредит за стотину пољопривредника

Краљево је из буџетских средстава издвојило 25 милиона динара за кредитну помоћ пољопривредницима ове општине. На тај начин подстицај је добило стотину пољопривредних произвођача. Ова позајмица државе је без учешћа и камате, а ратари ће је отплаћивати две године, с грејс-периодом од годину дана.

Кандидати за овај кредит нису морали да буду осигураници Фонда ПИО, што је претходних година био обавезан услов, рекао је Миломир Шљивић, председник Скупштине града Краљева, наглашавајући да је пољопривреда грана у коју вреди улагати, те да ће се град трудити да следеће године определи још више средстава за ову намену.

Иначе, Краљево планира да оформи фонд за развој пољопривреде, што би омогућило конкурисање за средства из приступних фондова ЕУ.

Плаше се да пријаве мобинг

Савез самосталних синдиката Војводине представио је, 7. новембра, у Новом Саду, пројекат „Спречавање злостављања на раду у пословном окружењу кроз социјални дијалог“. Председник СССВ, др Милорад Мијатовић, констатовао је да се запослени у Србији још плаше да пријаве мобинг на послу да не би добили отказ уговора о раду. Стога су војвођански синдикалци нагласили да овај пројекат има за циљ да радници схвате да

могу да буду заштићени, и да не треба да трпе разна понижења од стране послодаваца.

Израду пројекта финансирала је Европска унија, а студију о мобингу припремила је радничко-образовна установа АБФ из Шведске.

Најбољи металци Србије

Металобрусач у крагујевачкој фабрици „Застава камиони“, Љубиша Раденковић, поред тога што је био најбољи у својој категорији, и свеукупни је победник 38. радно-производног такмичења металаца, одржаног у Крагујевцу.

На такмичењу је учествовало 78 металаца из деветнаест предузећа, који су се надметали у шест дисциплина. Ове године придружили су им се и средњошколци, ученици Политехничке школе из Крагујевца и Машинске школе из Смедеревске Паланке, иначе победници републичких школских такмичења.

Организатори овог традиционалног такмичења били су Самостални синдикат металаца Србије и фабрика „Застава камиони“, а генерални покровитељ Скупштина града Крагујевца.

Сваког месеца помоћ пензионерима

На свечаном отварању адаптираног Клуба за пензионере у београдској општини Раковица, заменик градоначелника Београда, Милан Кркобабић, изјавио је да најугроженији пензионери у главном граду, њих 65.000, већ четири године примају помоћ од 16.000 динара, у четири рате, а да ће он инсистирати да се та помоћ убудуће исплаћује сваког месеца. Милан Кркобабић је нагласио да помоћ мора да стигне у право време и онима којима је најпотребнија.

У кабинету заменика градоначелника кажу да је до сада реновирано 13 од 20 клубова за старије суграђане и да се тренутно адаптирају још два.

Обележен Дан ослобођења Новог Сада

Полагањем венаца на споменик палим борцима Србије, 9. новембра, у центру Новог Сада, иза Успенске цркве, свечано је обележен дан када је српска војска, 1918. године, ослободила Нови Сад. Венце су положили заменик градоначелника Новог Сада, Зоран Мандић, и делегација Савеза потомака ратника Србије од 1912. до 1920. године.

Том приликом, представник делегације је подсетио присутне на херојско ослобађање Новог Сада и нагласио да нас жртве ослободилаца обавезују да њихова дела сачувамо од заборавља.

Други инклузивни фестивал

Завод за смештај одраслих лица „Мале пчелице“ у Крагујевцу организовао је, у Књажевско-српском театру, други инклузивни фестивал „Ноте за све“. Током два дана, колико је трајала ова манифестација, наступило је 450 учесника из Крагујевца и неколико градова Србије.

Инклузивни фестивал угостио је четрнаест хорова и оркестара институција социјалне заштите, школа за образовање деце са сметњама у развоју и представника националних мањина. Циљ ове манифестације, јединствене у Србији, јесте промоција вештина и талената корисника ових институција и њихово укључивање у заједницу.

Фестивал „Ноте за све“ отворили су победници такмичења „Ја имам таленат“, а први пут је изведена и мултимедијална инклузивна представа корисника центра „Мале пчелице“, под називом „Живот граница – четири годишња доба“. Ову манифестацију подржало је и Министарство рада и социјалне политике.

Крагујевац: накнада за незапослене породиље

Чланови Градског већа Крагујевца усвојили су одлуку на основу које ће се из буџета града, почев од 1. јануара 2012. године, за сваку незапослену породиљу издвајати средства у износу од двадесет хиљада динара месечно, до навршене прве године детета. То ће представљати дугорочну социјалну али и демографску меру за све евидентирани породиље које имају пребивалиште на територији града, јер Крагујевац већ дуже време бележи негативан природни прираштај.

Град Крагујевац већ обезбеђује и родитељски додатак за прворођено дете у износу од тридесет хиљада динара, а у плану је и одлука о бесплатном превозу трудница.

Исплата пензија

Исплата првог дела октобарских примања пензионерима из категорије запослених почела је 10. новембра.

Бившим пољопривредницима први део пензија за октобар исплаћен је 5. новембра, а пензионери самосталних делатности примиће целе новембарске пензије 3. децембра.

Фестивал здравља у Нишу

Најбројнији посетиоци „Фестивала здравља“, одржаног 21. и 22. октобра у нишком Дому војске, били су пензионери! Више од две стотине Нишлија старије генерације дошло је да измери крвни притисак и ниво шећера у крви, затим да уради тест интолеранције на храну или ултразвучни преглед штитасте жлезде. Један број припадника трећег доба добио је, први пут у животу, и третман акупунктуром и прилику да им стручњаци израде личну дијету на лицу места.

Другог дана фестивала организован је „дечији кутак“, на коме је најмлађима указано на важност физичке активности, а одржано је и низ предавања из различитих области медицине.

Основна сврха оваквог „фестивала“, како истиче организатор – нишко удружење „Лекар инфо“, јесте едукација, здравствено просвећивање, побољшање и унапређење здравља и развијање исправних животних навика.

СВЕ ПРИБЛИЖНИЈИ БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ И БРОЈ ПЕНЗИОНЕРА

Уплата доприноса најважнија

Дисциплина у плаћању доприноса може да се уведе искључиво у моменту исплате зарада

Закључно са 30. септембром 2011. године Фонд ПИО је у исплати имао укупно 1.631.310 пензионера, и то: 1.351.664 корисника из категорије запослених, 60.488 из категорије самосталних делатности и 219.158 пољопривредних пензионера. Средства која недостају за финансирање исплата пензија и накнада Фонд обезбеђује дотацијама из буџета

Републике, што је регулисано Законом о пензијском и инвалидском осигурању.

– Број запослених у Републици у 2010. години, према подацима Републичког завода за статистику, био је 2,06 милиона, а пензионера је, према нашим подацима, 1,63 милиона, из чега произлази сразмера 1,27:1. Однос броја запослених и броја пензионера има директан утицај на износ потребних дотација из буџета. Примера ради, пре 15 година учешће државе у обезбеђивању средстава за исплату пензија износило је 13,8 одсто, а однос броја запослених и пензионера био је 1,71:1. Пре десет година

држава је дотирала пензије са 31 одсто, а однос броја запослених и пензионера био је 1,52:1. Да је та сразмера битна, и економски је логично, имајући у виду да је наш пензијски систем заснован на принципима међугенерациске солидарности и узајамности, што значи да се средства за исплату права обезбеђују из система текућег финансирања, познатог као Pay-As-You-Go – објашњава Иван Мимић, финансијски директор Фонда ПИО.

Дисциплина у плаћању доприноса као најважнија у низу мера које би допринеле да каса Фонда буде пунија може да се уведе искључиво у моменту

исплате зарада, односно дисциплину може да обезбеди само претходна контрола, као што је некада радио систем СДК.

Нека од могућих решења леже и у стриктној примени прописа из свих области пореске политике и радних односа, затим у пребацивању права на новчану накнаду за туђу помоћ и негу и за телесно оштећење у систем социјалне заштите, као и у преносу обавезе финансирања здравствене заштите пензионера са Фонда ПИО на буџет Републике Србије. Ове мере би допринеле бољој финансијској структури Фонда, и то релативно брзо.

Г. О.

ЕЛЕКТРОНСКИ И ИНТЕРНЕТ СЕРВИСИ У ФОНДУ ПИО КАО ДЕО Е-УПРАВЕ

Све ближи грађанима

Око 22.000 осигураника уз приступну шифру – пин код проверава уплате доприноса са свог рачунара

Међу најважније циљеве развоја Фонда ПИО, поред освајања пуног поверења грађана, спада и потпуни проток електронских информација са око четири и по милиона осигураника и корисника, али и са институцијама са којима Фонд непосредно сарађује. Да је пензијски фонд на најбољем путу да то и оствари сведоче досадашњи резултати на овом плану, рекао је на саветовању о е-управи Зоран Сутара, саветник директора Фонда ПИО:

– Сви одрасли грађани Србије који имају личну карту од средине прошле године могу путем интернета да провере најважније чињенице везане за свој радни стаж и плаћање доприноса. Први корак је одлазак у матичну филијалу у којој, уз личну карту, сваки пунолетни грађанин може да добије приступну шифру – пин код, уз помоћ које ће са свог рачунара моћи да види податке о плаћеним доприносима за одрађене године стажа. Затим треба да на свом рачунару укуца адресу сајта ПИО, www.pio.rs и на насловној страни сајта прати линк „Увод у податке матичне евиденције за осигуранике“. Када се отвори тај прозор, на предвиђена места треба да укуца свој матични број и добијени пин код, а испод тога ће се поја-

вити верификациони (заштитни) код који такође треба унети. Затим треба кликнути на опцију „Извештаји за грађане“, и отвориће се преглед пријава, одјава, промена по основици пријава и одјава, преглед уплаћених доприноса – каже Зоран Сутара.

Дакле, грађани могу да виде да ли их је послодавац пријавио и да ли им уредно плаћа доприносе, а ако мењају посао, могу да провере одјаву са старог и пријаву код новог послодавца, као и све године радног стажа, и да ли је за неку од њих прескочена уплата доприноса.

– Све ово грађанима омогућава да благовремено реагују уколико нека година стажа није покривена доприносима. На тај начин ће када дође време за одлазак у заслужену пензију, бити мање проблема и брже ће добити решење. До сада је издато 22.000 пин кодова, што сведочи о интересовању грађана за овакав начин провере стажа – наглашио је Сутара.

Да би ова услуга била омогућена, претходно је консолидована и централизована база података матичне евиденције Фонда ПИО.

Послодавцима је такође олакшана провера исправности М4 фајла са подацима о зарадама запослених и уплатама доприноса, јер више не морају да по неколико пута долазе на шалтер да би исправили евентуалне грешке у фајлу. За сада то могу да провере електронски, а да на шалтер дођу само једном – да предају исправан М4 фајл, а ради се на томе да се створи могућност да се М4 може предати и електронским путем. Од прошле године уведена је и јединствена пријава на осигурање тако да уместо на три, послодавац сада читав посао око пријаве или одјаве запосленог завршава на једном шалтеру – у фонду пензијског или здравственог осигурања. Ове две установе имају дневну онлајн размену података.

У плану је унапређивање и проширивање ових сервиса што ће утицати на смањење администрације и трошкова на нивоу државе.

В. Анастасијевић

Да не буде споменик глупости

У Ваљеви је почетком новембра боравио Милан Кркобабић, заменик градоначелника Београда и потпредседник Партије уједињених пензионера Србије. После разговора са својим ваљевским колегом, Станком Терзићем, посетио је градилиште Геронтолошког центра у овом граду. Објект, чији је камен темељац положен крајем 2009. године, простира се на око шест хиљада квадратних метара, вредан је 5,5 милиона евра, а до сада је око 2,5 милиона евра даровала Влада Јапана. У овом тренутку комплекс је стављен под кров и измалтерисан изнутра, а преостаје да се угради столарија, подови, лифтови, санитарије..., као и да се уреди околни простор са саобраћајницама.

– Видимо да градња стоји. На нама је да градска власт Ваљева, одборничка група ПУПС-а и СПС-а учине све да се издвоје средства за довршетак овог објекта према могућностима градског буџета. Такође, посланичка група ПУПС-а са својим коалиционим партнерима ће на нивоу Републике покренути иницијативу да се из републичког буџета у наредној години издвоје средства да се овај објект заврши. Уколико се то

Милан Кркобабић у Ваљеви

не догоди, он ће остати споменик глупости, не тако редак у Србији – рекао је у Ваљеви Милан Кркобабић.

Према Кркобабићевим речима, интерес је да најстарији Ваљевци добију овакав објект, али и да у њему нађе посао по-

приличан број младих људи, јер то доноси бољитак граду.

– То је концепт који ми упорно настојимо да реализујемо. Јапанска влада и јапански народ су сјајни донатори и, тим пре, имамо обавезу да то оправдамо како ваља. Јер, ако то не учини-

мо, дајемо лошу поруку другим дародавцима, али и онима који су спремни за неке друге инвестиционе пројекте. Ту се отвара простор за друштвено одговорне фирме, банке, осигуравајућа друштва, донаторе – нагласио је Милан Кркобабић. **М. К.**

ЗАЈЕЧАР

Трибине о законским прописима везаним за инвалиде

У Зајечару су, недавно, у организацији Окружног одбора инвалида рада, одржане трибине „Запошљавање особа са инвалидитетом“ и „Измене и допуне Закона о пензијском и инвалидском осигурању“. Уводно излагање о овим темама имао је Божидар Цекић, председник Савеза инвалида рада Србије. Поред спровођења ова два закона, највише речи је било о потреби финансирања инвалидских организација из буџета локалне самоуправе.

После успешно одржаних трибина, приређен је одговарајући програм и одржана су спортска такмичења у организацији КУД „Пензионер“ из Зајечара.

М. Славковић

ПРОЈЕКАТ ПОКРАЈИНСКОГ СЕКРЕТАРИЈАТА ЗА РАД „ОБУЧАВАЊЕМ ДО ПОСЛА“

Ка сигурнијем запошљавању

Покрајински секретар за рад, запошљавање и равноправност полова, Мирослав Васин представио је, средином октобра, у просторијама Новосадског отвореног универзитета, пројекат овога секретаријата „Обучавањем до посла: нови модули у оквиру Едукативног центра за обуку у професионалним и радним вештинама“. Циљ пројекта је да допринесе усклађивању односа између понуде и тражње радне снаге у АП Војводина кроз развој обука за дефицитарна занимања на тржишту рада.

Пројекат финансира Европска комисија са око 520.000 евра, преко Програма друштвено економског развоја 2, а партнери на пројекту су Центар за стратешко-економска истраживања Војводина ЦЕСС, Едукативни центар Владе Војводине, регионалне развојне агенције Бачка и Срем, Регионални центар за друштвено-економски развој Банат, покрајинска Привредна комора, Факултет техничких наука УНС и Висока техничка школа струковних студија Нови Сад.

Обуке у оквиру пројекта биће бесплатне, а намењене су производним занимањима: бравар, заваривач, лимар, зидар, армирач, столар, бетонирац, молер, обуке за раднике који раде на висинама, за багеристе и особе са посебним потребама. Пројекат ће трајати две године и за то време обезбедиће се опрема и објекти за струковно обучавање одраслих у Едукативном центру, које ће почети за неколико месеци у кругу фабрике „Петар Драпшин“ у Новом Саду. Захваљујући средствима Европске комисије моћи ће да се набави комплетна опрема

Мирослав Васин (лево)

за рад Едукативног центра – багер за обуку багериста, затим камион, на коме ће се обучавати кандидати за возаче одговарајућих категорија, а биће подигнут и вештачки зид за обуку радника који раде на висинама да би се развијала спретност и вештина грађевинаца, што је у данашње време веома значајно јер се код нас највише несрећа на раду дешава на градилиштима. По завршеној обуци полазници ће добити и сертификате да су стекли потребна знања и вештине.

У Едукативном центру постојаће и стационарни капацитети у којима ће моћи да борави – такође бесплатно, и до 43 полазника из целе Србије, јер ће Центар бити једини ове врсте у Републици и имаће национални карактер.

Мирослав Васин је рекао да друга фаза овог пројекта подразумева и оснивање регионалних или наменских центара при Едукативном центру.

Мирослав Мектеровић

ГАРАНЦИЈСКИ ФОНД АП ВОЈВОДИНЕ

Продужен рок за добијање кредита

Гаранцијски фонд АП Војводине продужио је пољопривредницима – носиоцима регистрованих породичних газдинстава, рок за подношење захтева за одобрење гаранција за обезбеђење дугорочних кредита намењених за финансирање куповине пољопривредног земљишта. Такође, ту могућност паори могу да искористе и код дугорочних кредита намењених за набавку нове пољопривредне механизације. Поменути конкурси, расписани марта ове године, трајаће до искоришћења гарантног потенцијала.

Проширена су и могућа средства обезбеђења за потраживања Фонда по издатим гаранцијама, тако да је осим постојећих средстава, која су наведена у конкурсу, предвиђено да средство обезбеђења може бити и заложно право на предмету кредитирања, конституисано у корист Фонда. У том случају услов је да подносилац пријаве на конкурс обезбеди сопствено учешће у минималном износу од 40 одсто вредности предмета кредитирања.

М. Мектеровић

УСТАНОВА GERONTOLOŠKI CENTAR BEOGRAD

Месец за старије

Такмичење у пикаду за даме и господу, концертни и драмски наступи Пензионерског аматерског културно-уметничко друштва (ПАКУД), дружење корисника дома и ученика који су учествовали на конкурс „Старима с љубављу“, само су неке од бројних активности којима је Установа Геронтолошки центар Београд током читавог октобра обележавала месец солидарности са старима. Ова установа, подсећа директорка Бранкица Јанковић, врши институционалну заштиту одраслих и старих у три дома и стационару, са капацитетом смештаја близу 1.200 корисника, и ванинституционалну заштиту у оквиру Дневних центара и клубова за више од 10.000 корисника.

– Стручни социјални рад, психолошка помоћ, радно-окупациона терапија, културне активности, забава, здравствена заштита, физикална медицина, комфоран смештај, да даље не набрајам, све ово заиста нас чини јединственим и препознатљивим. Зато не чуди што, иако листа за чекање најчешће нема, тренуто око 60 особа чека на смештај, али то је зато што им ми излазимо у сусрет да се нађу баш у дому који су сами бирали и желели. Током целе године организујемо спортска и културна дешавања, сусрете, трибине и свечаности. Октобар је посебно био богат садржајима, јер смо хтели, онако како и приличи,

Бранкица Јанковић
и Миодраг Тасић

да обележимо месец солидарности са старима. Да један цео месец није довољан, тек симболично показује и то што су завршне свечаности трајале од 2. до 4. новембра – каже наша саговорница.

У извештају Хелсиншког одбора за људска права за 2009. годину, у делу који се односи на социјалне установе, посебно је афирмативно издвојена Установа Геронтолошки центар Београд, а у извештају Канцеларије заштитника грађана за 2010. наведена је као пример добре праксе. Дневни центри и клубови, којих има 20 на 13

београдских општина, броје близу 8.000, а Служба помоћи у кући више од 2.000 корисника.

– Само последњег дана, на свечаности поводом месеца солидарности са старима, ПАКУД је учествовао у више нумера, као и чланови клубова и центара. На крају смо уручили и посебна признања и награде. Новост која је обележила наш рад јесте да је већина клубова реновирана, чиме су створени бољи услови и пријатнија атмосфера за старије суграђане. На који све начин се подстиче креативност, али и такмичарски дух, показује податак да су на

Сто дана Инфо центра

За више од сто дана рада Информативног центра за старије било је 1.808 обраћања, од чега 1.500 телефонским путем. Највише позива упућено је из Војводине, а неколико чак и из иностранства. Центру су се чешће обраћале жене него мушкарци. Највише питања, око 60 одсто, било је из области социјалне заштите, а 19 одсто из области пензијског и инвалидског осигурања. У области социјалне заштите предњаче питања у вези са смештајем у установе, затим о помоћи у кући и материјалном обезбеђењу, као и о дружењу у клубовима, али је било позива и у вези са насиљем у породици. Интересовање за област ПИО највише се односило на остваривање права на пензију, права на накнаду за телесно оштећење и бањско лечење. Најмање је било питања везаних за здравствену заштиту, али су и то углавном биле примедбе на рад здравствених усана. Број телефона Информативног центра за старије је 0800 115 116, а позив се не наплаћује.

финалној свечаности, одржаној у присуству бројних старијих суграђана и чланова центара и клубова, биле заступљене дисциплине као што су креативно кулинарство, изложба радне терапије, такмичење у брзом плетењу и квиз – наводи управник Дневних клубова и центара, Миодраг Тасић. **Јелена Оцић**

Дугме за помоћ

Телеасистенцију, која постоји од 2008. године, користи више од 400 Београђана, а она је омогућена сарадњом Установе Геронтолошки центар Београд и предузећа Асистел. Ова услуга подразумева алармно дугме, које корисник носи око врата или на руци, и јединицу која се инсталира у кући (услов је постојање дигиталне телефонске централе). Телеасистенција омогућава да се реагује на дугме у случају болести, пожара и слично, али и редовно позивање и праћење стања старијег лица или особе са инвалидитетом, као и додатне услуге на захтев корисника, рецимо – подсећање на редовне терапије или заказивање лекарског прегледа. Градски секретаријат за социјалну заштиту је обезбедио средства, тако да је ова услуга бесплатна.

Трошкови смештаја

Боравак у дому на Бежанијској коси у једнокреветној гарсоњери за особу која не зависи од неге другог лица кошта 42.794 динара. Цене варирају према величини стамбене јединице, према броју кревета, али зависе и од категорије корисника – да ли је независан, полузависан или зависан. Тако, примера ради, најјефтинији смештај на Бежанијској коси износи 28.863 динара, и то за полузависне кориснике за двокреветну, односно трокреветну собу. Цене у свим домовима нису исте, те тако за једнокреветну собу на Карабурми независни корисник треба да издвоји 31.049 динара, а на Вождовцу за исту врсту смештаја 29.825 динара.

ГРАДСКИ ОДБОР ЦРВЕНОГ КРСТА ПОЖАРЕВЦА

Тражене геронтодомаћице

Градски одбор Црвеног крста Пожаревца спровео је низ манифестација везаних за програм „Октобар – месец старих лица“. Према речима Бранислава Живуловића, секретара ове организације, пригодних активности било је толико да се све нису могле обавити током октобра, па је завршна приредба одржана првих дана новембра.

Посвећујући посебну пажњу старим особама, пензионерима и инвалидима, Црвени крст је као једну од најважнијих тема истакао програм помоћи ангажовањем геронтодомаћица. Ова активност у Пожаревцу је започета још 2008. године, са четири геронтодомаћице и 35 корисника. С временом су се повећавали захтеви и налажене су могућности да им се изађе у сусрет, тако да у овом тренутку програм обухвата 52 корисника са тенденцијом раста, јер код најстаријих житеља градских, али и сеоских средина постоји све веће интересовање за помоћ у кући.

У недавно спроведеној анкети, од 289 анкетираних који примају повремену помоћ у намирницама и основним потрепштинама, око 90 одсто их је истакло да би им добро дошла и помоћ у домаћинству. Немали број пензионера који живе сами спреман је и да плати услугу геронтодомаћица. Имајући то у виду, у Црвеном крсту разматрају могућ-

ност да се осмисли и такво решење да део трошкова програма помоћи у кући буде домиран, а да други део плаћају корисници услуга од својих пензија, или њихова деца.

Паралелно са порастом интересовања старих за ову врсту помоћи, повећан је и број незапослених младих жена које су се пријавиле са жељом да да раде овај посао.

Током месеца старих Црвени крст у Пожаревцу је интензивирао и акцију помоћи

најугроженијим лицима. Активисти те организације су их посетили и однели им пакете са основним намирницама, средствима за хигијену, одећом. Општи је утисак да је сиромашним старим људима важна и та скромна помоћ уз коју лакше подносе тешкоће, али им је још важније да их неко посети, саслуша, упуту речи утехе и пружи понеку корисну информацију.

Б. Живановић

УЖИЦЕ

Отворен дом за старе

Дом за старе у комплексу некадашњег центра за прихват избеглих особа на Забучју, у Ужицу, примио је прве станаре после шест година финансијских и административних проблема око изградње. Капацитет дома је 80 места у двокреветним и трокреветним собама, а цена месечног смештаја 19.000-28.000 динара, зависно од здравствене категорије корисника услуга.

За сада је дом попуњен 50 одсто, а први корисници су 25 особа избеглих из некадашњих југословенских република и 15 остарелих лица из ужичког краја. О станарима у Дому за старе брине десетак запослених – неговате-

љице, медицинско особље и један социјални радник.

Високи комесаријат УН је обезбедио 400.000 евра за почетак изградње дома, градска влада Ужица бесплатну комуналну инфраструктуру, а Министарство рада и социјалне политике 80 милиона динара за изградњу и опрема-

ње. Ресорно министарство ће до краја ове године помагати у финансирању дома, а после ће ова установа радити на тржишним принципима, у оквиру Центра за социјални рад у Ужицу.

Новоизграђени дом на Забучју и Дом за старе особе на Савинцу, код Пожеге, једине су две такве установе у западној Србији.

М. П.

АЛИБУНАР

Сусрет пензионера

Удружење пензионера Алибунара организовало је, средином октобра, сусрет пензионера осам јужнобанатских општина коме је присуствовало више од сто чланова. Том приликом разговарало се о социјалној ситуацији и снабдевању најугроженијих пензионера огревом, лековима и храном.

Како јављају председник и секретар удружења, Данило Ћирић и Панта Тапалага, сусрету је присуствовао и Милан Ненадић, председник Савеза пензионера Војводине, који је говорио о актуелним проблемима организације.

У оквиру сусрета организовано је екипно такмичење у шаху, за мушкарце, и у пикаду, за жене, а после свечаног ручка учесници су обишли Алибунар.

Д. Кораћ

СУБОТИЦА

Информатичка обука за пензионере

Како јавља Драгица Лучев, председница Градског удружења пензионера Суботице, ово удружење ће наредних недеља организовати бесплатну информатичку обуку за своје чланове.

Обука ће се обављати у просторијама удружења, које се налази у улици Саве Шумановића број 2. Заинтересовани кандидати могу да се пријаве сваког радног дана, од 8 до 11 часова, до 20. новембра. Обука ће почети крајем новембра, уз стручну помоћ информатичара из Геронтолошког центра Суботице.

М. М.

Драгица Лучев

НИШ

Бесплатно за старије од 65 година

Нишлије старије од 65 година могу бесплатно да користе услуге Народне библиотеке „Стеван Сремац“. То је одлучило руководство ове нишке културне институције у договору са представницима локалне самоуправе.

У овој библиотеци кажу да пензионери највише времена проводе у читаоници листајући дневну и недељну штампу, али и странице бројних комплета листова и часописа из средине прошлог века.

Библиотека „Стеван Сремац“ слави ове године девет деценија постојања и успешног рада, а овакав потез био је пун погодак јер се чланство из дана у дан знатно увећава.

С. Н.

СВРЉИГ

Бунари гасе жеђ

У Сврљигу, општинском центру на југоистоку Србије, проблем водоснабдевања траје месецима. Апелује се да се штеди вода, а општинска управа чини додатне напоре и финансијски помаже копање бунара на територији целе општине да би грађани могли да обезбеде бар уредно снабдевање техничком водом.

– Буџетским средствима финансира се 60 одсто инвестиције, а остатак плаћају сами власници. Од половине августа ове године па до данас општинској управи поднета је документација за 40 бунара – каже Влада Крстић, шеф одсека за привреду општине Сврљиг. Просечна цена копања бунара дубине шест до седам метара је око сто хиљада динара, а акција ће трајати до половине децембра ове године.

Поред нових бунара у току је и обнова старих који су копани у прошлом веку. У неколико села и заселака сврљшког краја потекла је вода и са јавних чесми. Суви јесењи дани допринели су да се ради и на реконструкцији градске водоводне мреже.

С. Ђорђевић

ПИРОТ

Играли и певали, године им нису сметале

Већ је постала пракса да се пензионери Пиротског округа једном годишње окупе у неком од седишта удружења, у Димитровграду, Бабушници, Белој Паланци или Пироту.

Домаћин овогодишњег окупљања пензионера било је Општинско удружење пензионера Пирот. Једнодневно дружење организовано је у вили „Дијана“, 3. новембра, у опуштеној атмос-

фери, уз песму, игру и богату трпезу, а трајало је до касно по подне.

Поред дружења, надлежни из општинских удружења имали су прилику да попричају и о досадашњој сарадњи и о размени искустава у раду.

Скупу пензионера присуствовали су и гости из суседне Бугарске, из градића Годеч.

С. П.

СТРАТЕГИЈА ИНДУСТРИЈСКОГ РАЗВОЈА СРБИЈЕ (I)

Мукотрпно подизање прерађивачке индустрије

Да би Србија могла да функционише стабилно мораће до краја ове деценије да дуплира садашњу индустријску производњу. Такав закључак се недвосмислено намеће из документа „Стратегија и политика развоја индустрије Србије од 2011. до 2020. године“, који је Влада Србије летос усвојила. У овом документу, првом такве врсте код нас, констатује се да без стабилног раста индустрије у наредним годинама и њеног доминантног утицаја на извоз и платни биланс неће бити могућ одржив раст и макроекономска стабилност земље.

Одговори на то како у овој деценији удвостручити производњу након двадесетогодишње стагнације дати су на основу опсежних истраживања конкурентских предности 1.000 предузећа у Србији. Разматрани су кључни извозни сектори: прехранбена индустрија, индустрија саобраћајних средстава, информационо-комуникационе технологије, металски комплекс и фармацеутска индустрија. За остварење стратегије индустријског развоја претпоставља се синхронизовано вођење 13 различитих политика: образовања, технолошког развоја, истраживања и развоја, реструктурисања и приватизације, страних улагања, информационо-комуникационих технологија, предузетништва, запошљавања, енергетске ефикасности, заштите животне средине, заштите тржишне конкуренције, политике регионалног развоја и унапређења корпоративног управљања.

Стратегија је усаглашена са индустријском политиком ЕУ и циљевима „Нове европске стратегије Европа 2020“. Нови модел индустријског раста за период 2011–2020. година је извозно оријентисан и подразумева динамичан раст инвестиција, високу стопу робног извоза и раст индустријске запослености.

Српска индустрија од 1946. до 1990. године развијала се према моделу индустријских центара. До краја 60-их година прошлог века било је формирано 26 великих индустријских центара, 22 средње величине и 114 малих индустријских центара, тако да је укупно, пред почетак транзиције (без АП Косово и Метохија), било око 160 индустријских центара. У оквиру њих формирано је 67 великих

националних, републичких или субрегионалних пословних система који су имали функцију макрокластера.

Процес индустријализације Србије пратиле су многобројне слабости. Кључно ограничење је да се национална индустрија развијала у оквирима масовне, енергетски, материјално и радно интензивне производње на основу имитације иностраних технологија. Последице овог приступа, које се осећају и данас, јесу сиромашна искуства из најбоље

индустријске праксе, укореењена навика у пословодним структурама на високу спољну и унутрашњу заштиту и недовољно примање тржишних сигнала шта и под којим условима треба производити.

Србија веома споро обнавља производњу до претранзиционог максимума. Привреда Србије је 2008. године, пре глобалне рецесије, достигла само око 80 одсто бруто друштвеног производа из 1990, а индустрија око 50 одсто. Најтежа ситуација је код запошљавања – у индустрији је данас запослено 250.000 радника, односно 35 одсто мање него 1990. године. Више је разлога за спор опоравак индустријске производње, а највећи је да су наслеђени индустријски центри и њихови макрокластери практично нестали, већина још 80-их година.

Индустријска политика Србије у протеклој деценији заснивала се на спровођењу „прве генерације реформи“. Оне су подразумевале приватизацију и реструктурисање привреде, макроекономску стабилизацију, ценовну и спољноекономску либерализацију, консолидацију и приватизацију банкарског сектора. Институционална решења за индустрију имала су за циљ и привлачење директних страних инвестиција, и свеобухватну реформу прописа у контексту придруживања ЕУ.

По моделу приватизације из 1997. године, у периоду од три-четири године, приватизовано је око 800 друштвених предузећа, међу којима су била и нека од најбољих. Овај модел приватизације (назван „модел поделе“ јер је власништво остајало у рукама запослених) замењен је 2001. моделом продаје друштвеног капитала и на овај начин приватизовано је око 2.400 предузећа јавним тендерима и аукцијама, а путем „тржишта капитала“ више од 700. Програм приватизације приводи се крају и преостало је да се приватизује још 300 предузећа, од чега је 40 у индустрији.

Приватизацијом 878 предузећа у прерађивачкој индустрији остварен је приход од 1,5 милијарде евра, односно 55 одсто укупних приватизационих прихода, и реализовано 953 милиона евра, односно 73 одсто укупних инвестиција.

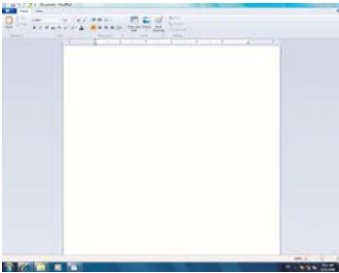
Глобална рецесија успорила је завршетак процеса и потенцирала проблеме недовршене приватизације, реструктурисања јавних предузећа, поништених приватизација и корпоративног управљања у приватизованим предузећима. Услед непоштовања уговорних обавеза, неплаћања рата, неодржавања континуитета производње, непоштовања инвестиционог и социјалног програма, располагања имовином супротно одредбама уговора, поништено је 258 купопродајних уговора Агенције за приватизацију и купаца. У случају прерађивачке индустрије, раскинуто је 30 одсто уговора, тако да у индустрији преостаје да се, први пут и поновљено, приватизује око 32 одсто укупног броја предузећа која су подгела приватизацији друштвеног капитала.

Душко Вуксановић

РАЧУНАЈТЕ НА РАЧУНАРЕ

Accessories (3)

WordPad

Да бисмо ушли у WordPad, треба да урадимо следеће:

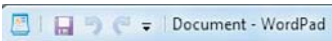
- 1) кликнемо на дугме **Start**;
- 2) изаберемо **All Programs**;
- 3) кликнемо на фолдер **Accessories**;

4) уђемо у програм **WordPad**.

Из програма **WordPad** излазимо када кликнемо левим тастером миша на икону **X (Close)** у горњем десном углу екрана.

WordPad је програм за обраду текста. Састоји се из насловне линије, траке са палетама за рад у њему и радне површине за куцање и обраду текста.

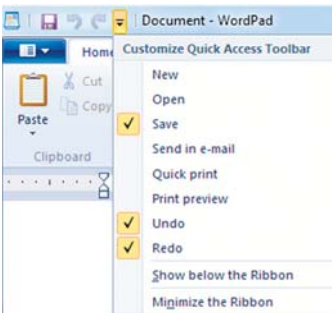
Насловна линија

Насловна линија (основни тулбар) јесте трака која се налази на врху прозора WordPad (изнад палета за рад) и увек остаје на екрану без обзира на то коју смо опцију покренули. Састоји се од следећих иконица:

- 1) **Save** – чување текста;
- 2) **Undo** – поништавање претходне команде;
- 3) **Redo** – повратак на последњу команду.

Извлачење икона на насловну линију

На насловну линију (основни тулбар) можемо извући још неке иконе које често користимо:

1) кликнемо левим тастером миша на стрелицу која се налази иза икона насловне линије;

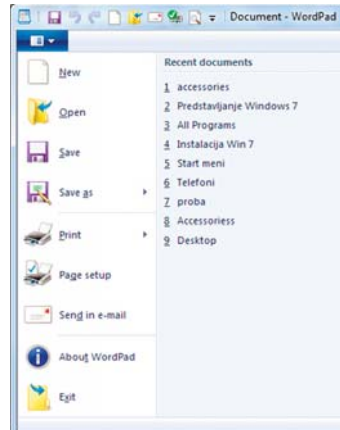
2) на екрану ће се појавити прозор који се састоји од најчешће коришћених основних команди;

3) кликнемо на команду (чекирамо је) коју желимо да поставимо на насловну линију:

- a) **New** – креирање новог текста;
- b) **Open** – отварање постојећих текстова;
- c) **Send in e-mail** – слање текста електронском поштом;
- d) **Quick Print** – штампање текста;
- e) **Print preview** – преглед текста пре штампе.

Напомена: опцију **Show below the Ribbon** користимо за постављање икона насловне линије испод, а опцију **Show above the Ribbon** за постављање изнад траке са палетама. Опцију **Minimize the Ribbon** користимо за уклањање и постављање траке са палетама.

WordPad Menu

Када кликнемо на стрелицу дугмета WordPad Button, на екрану ће се појавити прозор који се састоји из следећих икона:

- 1) **New** – креирање новог документа;
- 2) **Open** – отварање постојећих докумената;
- 3) **Save** – чување садржаја документа (текста);
- 4) **Save as** – чување садржаја документа (текста са променама) под неким другим именом;
- 5) **Print** – штампање документа;

6) **Page Setup** – подешавање формата странице документа, његових маргина и положаја;

7) **Send in e-mail** – слање документа електронском поштом;

8) **About WordPad** – помоћ за рад у програму WordPad;

9) **Exit** – излаз из програма WordPad.

Чување документа

Документ можемо да сачувамо командом **Save**, којом чувамо тренутну позицију у документу. Када применимо команду **Save** на неки документ коме нисмо дали име, морамо најпре да одредимо име и место где ћемо сачувати тај документ. Уколико желимо да сачувамо документ, треба да урадимо следеће:

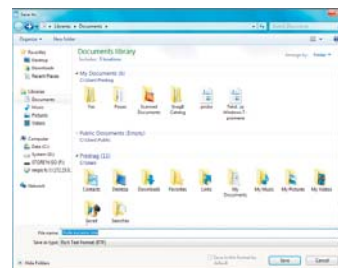
1) доведемо курсор миша на икону **Save** и кликнемо левим тастером, или кликнемо на **WordPad Button** па изаберемо опцију **Save**;

2) изаберемо листу (препоручујемо **Libraries**), уђемо у библиотеку (препоручујемо **Documents** јер чувамо документе), па у фолдер у коме желимо да сачувамо фајл;

3) у пољу поред опције **File name** упишемо жељено име;

4) поред опције **Save as type** бирамо формат у коме желимо да сачувамо документ;

5) кликнемо на дугме **Save** или притиснемо тастер **Enter**.

Чување докумената под неким другим именом

Претпоставимо да врло често куцамо текстове који су ако не исти, а онда барем веома слични (нпр. типски уговори, извештаји итд.). Уместо да текст куцамо из почетка, можемо да отворимо неки сличан њему (стари уговор или извештај), преуредимо га и снимимо под неким другим

именом, остављајући претходни текст нетакнут и сачуван под његовим именом. Поступак је:

1) доведемо курсор миша на икону **Save As** и кликнемо левим тастером, или кликнемо на **WordPad Button** па изаберемо опцију **Save As**;

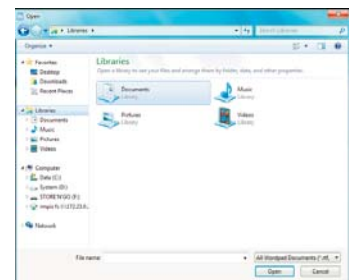
2) уђемо у фолдер у коме желимо да сачувамо фајл;

3) поред опције **File name** укамо ново име нашег документа са променама;

4) поред опције **Save as type** бирамо формат у коме желимо да сачувамо документ;

5) кликнемо на дугме **Save** или притиснемо тастер **Enter**.

Отварање докумената који већ постоје

Када желимо да уђемо у неки постојећи документ, поступак је следећи:

1) курсор миша доведемо до иконе **Open** и кликнемо левим тастером, или кликнемо на **WordPad Button** па изаберемо опцију **Open**;

2) изаберемо листу (препоручујемо **Libraries**), уђемо у библиотеку (**Documents**, јер су ту углавном сачувани документи), па у фолдер у коме се налази жељени фајл;

3) појавиће се прозор са списком свих докумената урађених у том фолдеру;

4) пронађемо жељени документ, па кликнемо на њега левим тастером миша;

5) кликнемо на дугме **Open** да бисмо ушли у жељени документ или два пута кликнемо на жељени документ.

Напомена: исти текст не можемо отворити више пута у исто време.

Предраг Јовановић
Наставиће се

Необичне комбинације

Чорба с кромпиром, кукурузом и сланином

(за четири особе)

Време припреме: 45 минута

Састојци: 2 средња кромпира, 50 гр сланине, већа главица црног лука, 200 гр кукуруза шећерца из конзерве, кашика путера (маргарина), ¼ л бујона, ½ л млека, со, бибер, сецкани першун.

Начин припреме: На путеру пропржити сланину исечену на резанца 4-5 минута. Извадити сланину на папирни убрбус да се оцеди. Лук очистити, ситно исећи и динстати на путеру где се пржила сланина. Кромпир очистити, исећи на коцкице и додати луку. Подлити бујоном и пустити да проври. Кувати док кромпир не омекша. Кукуруз процедити и додати га у лонац, сипати млеко и кувати још неколико минута. Додати со и бибер. Першун опрати и ситно исецкати. Кад се сипа чорба, додати печену сланину и першун.

Напомена: Сланина се може исећи на коцке а кукуруз шећерац може бити и смрзнут.

Поховане куглице од сира

(за две особе)

Време припреме: 30 минута

Састојци: 125 гр тврдог белог сира, једно јаје, 150 гр брашна, кашичица прашка за пециво, бибер, со, 1/8 л млека, уље за пржење.

Начин припреме: У чинији измешати брашно, прашак за пециво, бибер, со. Направити дубљење и додати јаје и неколико кашика млека и све замесити. Затим сипати остатак млека и добро замесити да се одваја од кашике. Додати рендани сир и добро измешати. У мању шерпицу сипати уље, загрејати га, па кашиком водити тесто и пржити са обе стране да лепо порумени. Извадити на папирни убрбус, па на тацну за сервирање.

Напомена: Уз ове куглице, које могу послужити као предјело, лепо иде више сосова, нпр. јогуртни сос.

Медено срце

Време припреме: 40 минута

Састојци: 2 шоље шећера, 2 шоље млека, 3 шоље брашна, 2 кашичице соде бикарбоне, кашичица цимета, 5-6 кашика џема, 100 гр чоколаде за кување, 1/2 дл уља.

Начин припреме: Помешати шећер, млеко, брашно, соду бикарбону, цимет и све лепо сјединити. У подмазан плех сипати пола теста и ставити да се пече у загрејаној рерни на 200° Ц. Кад се мало запече (ухвати корица), премазати половином џема, сипати другу половину теста и наставити са печењем док не порумени. Печено премазати џемом и прелити чоколадом (чоколаду претходно отопити на уљу).

Сос од јогурта

Време припреме: 10 минута

Састојци: млади лук, 2 чена белог лука, 2 дл киселог млека, 4 кашике мајонеза, сецкани першун и мирођија, со, бибер.

Начин припреме: Млади лук опрати, очистити, ситно исецкати. Бели лук очистити и исецкати, додати першун и мирођију по укусу и самлети у блендеру. Додати кисело млеко, мајонез, со, бибер. Све добро сјединити и сипати у одговарајућу посуду.

НЕОБИЧНА УПОТРЕБА ОБИЧНИХ СТВАРИ

КАРТОНСКИ ВАЉЦИ (ОД УС ПАПИРА ИЛИ УБРУСА)

Кад истрошите УС папир или убрбус, остаје вам картонски ваљак који се може употребити у разне сврхе. Ваљак обложите лепљивом траком тако да лепљива страна долази споља. Окачите га на zgodно место.

Досадне муве и комарци лепиће се на ваљак.

Картонски ваљак од убрбуса може бити декоративан детаљ у вашој соби. Обмотајте га фолијом или неким украсним папиром. На њега можете ређати наруквице.

Тако ћете имати леп детаљ у соби и прегледно сложене наруквице.

ИЗОЛИР ТРАКА

Ова трака може веома добро послужити за уклањање длака кућних љубимаца са ваше одеће. Око шаке обмотајте изолир траку, али тако да лепљива страна остане споља. Том лепљивом страном прелазите преко места на одећи где су остале длаке љубимаца. Лако ћете их уклонити.

Припремила: Софија Доминиковић

УЗ ПРВИ КОНГРЕС ПСИХОТЕРАПЕУТА СРБИЈЕ

Менталитет, идентитет, припадност и промена

Да се на нашој психотерапијској сцени догађа много тога доброг и значајног, мада нацрт закона којим би ова област била регулисана још није у процедури, показао је Први конгрес психотерапеута Србије, одржан крајем октобра.

О психотерапији и менталитету, што је била централна тема овог скупа (разумевање општих ствари попут друштвених вредности, политике, језика, јавног живота, медија, полних, партнерских и односа према деци, старима, странцима, маргинализованим групама...), говорили су представници више психотерапијских модалитета, али и стручњаци и ауторитети у области антропологије, етнологије, филозофије, социологије, педагогије, андрагогије и уметности.

Како наши људи доживљавају психотерапију

Савез друштава психотерапеута Србије окупља 21 удружење са 15 заступљених модалитета, међу којима су најбројнији: психоаналитичка, когнитивно-бихевиорална, породична и гешталт терапија, трансакциона анализа и психодрама, мада све што постоји у свету, има неког свог представника и међу нашим психотерапеутима.

Многи су на Конгресу указали на могућности доприноса ове професије заштити „менталног бића“ нашег поднебља, односно житеља „куће на сред пута“, којима су потребне здраве споне са прошлосту и временом садашњим, и јаснији поглед према сутрашњици. Психотерапија,

било да је индивидуална, групна или породична, може да помогне у позитивној промени неких наших заједничких особина.

Али, да би професија психотерапеута била препознатљивија и ближа људима, мора постати доступна у систему јавног здравства, које би требало да психотерапијску помоћ обезбеди свима којима је потребна. Јер, бројна истраживања показују да је за успешан опоравак и излечење, осим фармакотерапије, нужно користити и психотерапију, која се, у садашњим

условима, најчешће пружа у приватној пракси.

Наши људи још не праве (довољно) разлику између психологије, психијатрије и психотерапије, и многи су неупућени у добробити правовременог одласка психотерапеуту – док је проблем, тешка емотивна ситуација и слично у раној фази. Неки истраживачки радови приказани на Конгресу кажују штошта о нашем менталитету који обилује предрасудама и стереотипима – да се нерадо (поготово мушкарци) обраћамо за помоћ

Владета Јеротић (у средини)

стручњацима због срамоте (шта ће рећи свет, нисам ја слабић), да је то непотребни луксуз за богате и доконе, да време лечи све (па зато није потребна стручна помоћ)...

Велика је вештина умети разговарати с човеком

Процена је да у Србији има око 500 психотерапеута са дипломама признатих модалитета, а потребно их је десет пута више! И биће их, уколико држава потпомогне регулативом и право на психотерапију озакон

разговарати с човеком, а психотерапија, већ одавно призната медицинска и психолошка дисциплина, развијаће се и у 21. веку под условом да се поштује холизам – начело да се појединости телесног и психичког живота човека морају посматрати у склопу целине.

Замолили смо председника Савеза друштава психотерапеута Србије, др Зорана Миливојевића, да за „Глас осигураника“ каже који су задаци психотерапије у припреми људи за треће доба:

– Европа све више стари, и све више пажње је потребно посвећивати овој популацији. Веома су важне оне методе које помажу старим људима да превазиђу усамљеност, депривност и осећање одбачености и ниже вредности. Психотерапија, посебно групна, може помоћи да се у великој мери повећа квалитет живота старијих грађана. У нашој земљи људи имају веома негативна очекивања од старости, тако да су и веома снажне кризе средњег доба, када се појављује страх од старења. На припреми за следећу животну фазу треба радити већ тада, да би особа прихватила одређена ограничења и осмислила свој живот у трећем добу, не само у оквирима породице, већ и у јавном функционисању. У том погледу веома је важна психотерапијска превенција у смислу разговора о ономе чега се људи плаше – о старости. Многи и не знају да старост почиње са 70 година, него мисле да се то дешава много раније – рекао је др Миливојевић.

Ика Митровић

КАД ЛЕТО ПРОЂЕ: ИЗАЗОВИ ДОКОЛИЦЕ

ТВ добар и зао друг

Постоји много начина да се време креативно испуни, уместо да се „убија“ бесконачним гледањем телевизије

Са клупа у зеленилу испред новобеоградских зграда тихи разговор, смех и жамор разливали су се кроз ноћ до касних сати током протеклог врелог лета и ране јесени.

И дању, у хладу густих крошњи или постављених платнених тенди, за импровизованим сточићима са седиштима од дасака, подигнутим захваљујући оним малобројним вредним и предузимљивим, какви се увек и свуда нађу, плуштале су карте и играо се шах.

Чувени новобеоградски турнири у (традиционално приморском) боћању могли би да послуже и као носталгични подсетник на прошло време и земљу које више нема, када је заједнички простор било нешто што нам је данас иностранство, а све заједно ове слике говоре о људској комуникацији и дружењу.

Нови Београд је посебно занимљив пример због успешно усклађених супротности,

готово интимне атмосфере блискости и комшијског окупљања у баштенским оазама, у окружењу бетонских вишеспратница.

Зна се, не постоји лепши и једноставнији начин да се проведе време него у добром друштву. Поготово то важи за старије људе и пензионере који, по правилу, слободног времена имају на претек. Али, нажалост, притиснути бригама, међу којима је беспарница горућа, ако оставимо по страни здравствене проблеме, они су у данашњој Србији све више осуђени на усамљеност, са теле-

центрике је просто неукусно помињати у истом контексту са овдашњим пензионерицама, од којих њих близу пола милиона нема више од 12.000 динара месечно и с тим парама треба да преживе и још да садржајно обогате дан.

Ипак, ако се искључе крајности, остаје једна општа чињеница да се и у јако тешким, па чак и најтежим условима, може дати смисао ономе што радимо. Психолози то зову добрим структурисањем времена. За ово не треба тражити убедљивији аргумент од познатог случаја 33 чилеанска рудара који су прошле године остали затрпани, на 700 метара дубине, пуних 69 дана, и сви срећом спасени. За то време, више од два месеца под земљом, нису изгубили ни разум ни наду, захваљујући дневном плану и задужењу који је сваки од њих сваког дана имао.

Преведено на језик нашег обичног, свакодневног живота у којем нема узбудљивих, вансеријских догађаја, то значи потрудити се да себи дневно задамо неки, макар и најмањи задатак. Нешто увек може да се смисли и измисли да се уради у кући или ван ње, што ће нам помоћи да се, кад то обавимо, осећамо задовољније и испуњеније.

Онда, разуме се, без гриже савести, можемо да се посветимо омиљеној занимацији, седењу испред ТВ екрана, али и ту треба себи поставити границе, односно бити селективан. Важност и корисност телевизије је бесмислено оспоравати, све док не постанемо њени зависници.

Стога стручњаци стално подсјећају да телевизија треба да буде избор, а не навика или начин убијања времена. Дакле, треба гледати само оно што нас истински занима, вести, филмове, серије које редовно пратимо, а не допустити да по аутоматизму укључујемо ТВ чим очи отворимо и гледамо без реда шта стигнемо. О здравственом аспектима тих лоших навика није неопходно посебно ни говорити.

На сличан начин и у случају хобија који нас потпуно заокупља чинимо нешто на добробит целог организма. Радимо из задовољства, за то време смо смирени, сконцентрисани, заборављамо на стрес и бриге. Тада се и пулс успорава, притисак снижава, а наше тело одмара на прави начин. А искрено, треба пустити и телевизор да се одмори. Једноставно, искључити га понекад, а за промену узети књигу, новине, прочитати нешто или изаћи из куће. У шетњу се бар може увек, и без динара у џепу, а то је и прилика да се сретне неко и са неким проприча. Онда је и усамљеност мање тешка.

Д. Драгић

Кућа пунија, укућани старији

Почетком новембра евидентиран је нови демографски међаш, овога пута планетарних размера. Земља је добила свог седмомилијардитог становника.

На много места је тим поводом констатовано да нам је планетарна кућа већ (пре)пуна мада ће се, у догледно време, број укућана још повећавати. Нема међутим консензуса међу демографима колико још. Нову милијарду додали смо у последњих 12 година, али тим темпом се сигурно неће наставити.

Највероватнији сценарио, према експертима Уједињених нација, јесте да ће на крају века бити 10 милијарди људи, мада ово може, малим померањем стопе рађања нагоре или надолу, и да се сасвим поремети.

Али, једна ствар је извесна. Човечанство све више седи.

То је и добра и лоша вест. Добра, јер је продужени животни век доказ напретка цивилизације. Лоше у њој је што готово ниједна земља није, ни економски ни друштвено, за то довољно припремљена.

Ова чињеница у неким државама добија и димензије велике кризе јер је број оних у пуној радној снази недовољан да би се издржавао растући број пензионера. Укупан број становника тих земаља се смањује, с тим што је све више седих глава а све мање плача беба.

Стопа рађања у Немачкој, Италији, Шпанији, Грчкој и многим другим нацијама је мања од статистичких 1,5 дече, а готово је мања од демографске нор-

ме од 2,1 детета, колико је неопходно да би се становништво обнављало.

У најдраматичнијој позицији је Јапан, где је поменута стопа 1,4, и који је због тога већ постао најстарија земља у историји. Тамо ће до краја овог века старији од 65 година чинити 40 одсто укупног становништва. Или, гледано из другог угла, по један запослени на сваког пензионера.

У нешто бољој демографској позицији је САД, са стопом плодности само нешто нижом од оне која обезбеђује обнову становништва. Али укупан број Американаца, захваљујући имигрантима, у сталном је порасту.

Број пензионера, пошто су већ оседеле главе и припадника послератне „бејби бум“ ге-

нерације, и тамо се, међутим, повећава. Између два пописа, овогодишњег и оног од пре десет година, број старијих од 64 године порастао је са 11 на 17 милиона.

Необичан, и у овом погледу помало и трагичан, јесте пример Кине. Тамо су својевремено жене које су имале много дече проглашаване националним хероинама, а онда је, седамдесетих година прошлог века, проглашена политика „само једно дете“. Учинак те политике је данас такав да се Кина моли да пре постане богата него престара.

У тешком положају је и Русија која има огромну територију и све мање људи на њој. Стопа рађања тамо је 1,5, па је председник Путин недавно објавио да ће свака жена која роди друго дете од државе добити своју еквивалентну суму од 6.500 евра, у готовини.

Нажалост, прелиминарни резултати најновијег пописа показују да је „бела куга“ стигла и у Србију.

У целини, планети не недостају бебе, али су неравномерно распоређене. Сваког минута сваког дана на овај свет дође 158 душа више него што са њега оде. Готово цео тај вишак збива се у неразвијеном свету.

Објашњење за то је класично. У развијеним друштвима жене и парови су посвећени каријери и стандарду, па се углавном задовољавају једним дететом. У сиромашним, где су здравствене службе једва постојеће, стопа смртности новорођенчади је висока, па је велики број беба гаранција да ће неке преживети, а и нека врста осигурања родитеља за старе дане – јер друге сигурности нема.

Други аспект о коме се све више дискутује јесте да ли наша већ прегрејана планета може све да нас издржи. Еколошки проблеми се гомилају, развој на данашњи начин, уз неспутано трошење природних ресурса, изгледа све мање одржив на дуги рок. А ни за то нису сви подједнако заслужни – богати троше много више онога што је свима заједничко.

М. Бекин

ДВАНАЕСТА СМОТРА ИНВАЛИДА И ПЕНЗИОНЕРА У БОЉЕВЦУ

Дружење кроз уметничко стваралаштво

Чланови десетак културно-уметничких друштава из свих осам општина Тимочке крајине наступили су, по дванаести пут, на заједничкој смотри културног аматеризма и тиме показали жељу да и даље остану јединствени без обзира на административну поделу ове географске целине на два округа. Општинска организација инвалида рада и Актив жена из Бољевца, којима су руководили председници Војислав Вијоровић и Милена Алексић, окупили су око 500 учесника из Бора, Неготина, Кладова, Мајданпека, Књажевца, Сокобање, Зајечара, Бољевца и Алексинца.

Дванаест фолклорних ансамбала своје играчке, певачке и глумачке вештине и таленте показало је у више дисциплина – фолклорним и градским играма, хорском певању, соло певању, али и у дуетима и рецитовању, те су се песме и обичаји – живописни музички колаж и колорит разнобојних ношњи, међусобно допуњавали на задовољство не-

колико стотина Тимочана у сали Културно-образовног центра.

У надметању су предњачиле фолклорне групе које су изводиле српске и влашке игре, као и бројни хорови, а најбољима су уручене и награде.

– Тимочки пензионери памте и много лепша времена када су се више дружили, а богами и више радили и зарађивали, и били су без подела и на радним местима и на забавама – рекао је на смотри Војислав Вијоровић,

председник бољевачких инвалида рада и пензионера.

У оквиру смотре одржан је Округли сто коме су присуство-

вали представници организација инвалида рада из свих општина овог региона, као и Божидар Цекић, председник Савеза инвалида рада Србије и члан Савета Владе Републике Србије за питање инвалида. На Округлом столу је било речи о Закону о запошљавању и рехабилитацији инвалида, а учесницима су предочена упутства о начину финансирања њихових организација кроз пројекте Министарства рада и социјалне политике.

Након радног дела, дружење учесника и гостију наставило се на Ртњу.

М. Иванчајић
Р. Миладиновић

ПОВОДОМ ДВЕ ДЕЦЕНИЈЕ ПРИВАТНЕ ПРАКСЕ

Снежана Бошковић са суграђанком

Лекарка даривала сиромашне суграђане

Снежана Бошковић, интерниста и кардиолог, прва је у Србији ван Београда отворила сопствену кардиолошку ординацију и постала један од пионира у приватној лекарској пракси. Две деценије успешног рада позната чачанска докторка обележила је ове године, и то на неубичајен и веома леп начин – даривањем сиромашних суграђана.

У договору са чланицама месног одбора Кола српских сестара, Снежана Бошковић је поклонила животне намирнице и средства за хигијену у вредности од 1.000 евра за 100 чачанских породица које спадају у категорију социјално угрожених.

– Надам се да ће мој гест подстаћи и друге људе којима су хуманост и топлина према најугроженијима у срцу, да им помогну у

границама својих могућности, јер је доброчинство једино благо које се увећава давањем – казала је докторка Бошковић приликом уручивања дарова у канцеларији Кола српских сестара. Она је овом приликом захвалила пацијентима који су јој протеклих година указали поверење и на тај начин дали допринос овој хуманитарној акцији.

Истота дана Снежана Бошковић се учлавила у Коло српских сестара, објаснивши да то чини из поштовања према добротворној организацији чији је први секретар била сликарка Надежда Петровић, пореклом из Чачка, и из солидарности са чланицама месног одбора које не штеде време и снагу да у овим тешким временима помогну људима у невољи.

Д. Ч.

Чувари духовних вредности

Културно-уметничко друштво „Радица Ранковић“, из Лозовика, основано давне 1909. године, било је домаћин четвртог Фестивала фолклорног стваралаштва под називом „Сто две године са вама – очувајмо и спасимо од заборава духовне вредности нашег народа“. На фестивалу који је отворио Светомир Тирнанић, председник СО Велика Плана и Управног одбора КУД „Радица Ранковић“, наступила су културно-уметничка друштва из Пожеге, Смедеревске Паланке, Костолца и Лапова – Марковца, а домаћини из Лозовика представили су се наступима млађих и старијих група.

За успешна кореографска решења диплому је добило КУД Лапово – Марковац, а за успешну реконструкцију народне

ношње и сценски наступ КУД „Света Петка“ из Смедеревске Паланке. За добар сценски наступ награђено је „Коло“ из Пожеге, за аутентичност игара и

кореографију КУД „Радица Ранковић“, док је за увежбаност ансамбла диплома припала КУД Костолац. Немања Јордански из лозовичког КУД-а добио је

награду као нај играч – коловођа, а исто признање припало је и Душану Милошевићу из КУД „Света Петка“, као и Слађани Спасојевић из Смедеревске Паланке и Кристини Јевтић из Костолца. По завршетку Фестивала фолклорног стваралаштва предложено је да наредни, пети јубиларни фестивал буде републичког карактера.

Током фестивала за ученике из Лозовика и Врања одржана је школа анимираног филма, о чему су говорили предавачи из Врања, Јагодине и Београда. Одржан је и побратимски лов (сусрет удружења са којима су се лозовички ловци побратимили), у коме су учествовали гости из Лепосавића, Хоргоша, Бољевца, али и из Мађарске и Републике Српске. **Сл. К.**

РУМА

Три и по деценије пажње

Геронтолошки центар „Срем“ обележио је недавно, у својим просторијама и у Културном центру града, 35 година успешног трајања и бриге о старим лицима. Данас има више од 200 корисника и убраја се међу најбоље у Србији, о чему сведоче бројна признања.

За то што становници ГЦ „Срем“ на леп и достојанствен начин проводе старост наро-

чито је заслужна директорка Марија Станојчић Срака, која је са задовољством поздравила велики број гостију и сарадника.

– Наша установа је изграђивала себе да би живот корисника био садржајан и богат. Данас је отворена трпезарија, следећег месеца ћемо завршити кухињу, а идуће године ћемо започети адаптацију објекта за оболеле

од Алцхајмерове болести – истакла је на свечаности директорка Центра изражавајући захвалност за помоћ у раду Новки Мојић, покрајинском Заводу за социјалну заштиту и локалној самоуправи.

Председник општине Рума, Горан Вуковић, рекао је да је рад запослених и корисника три и по деценије био у успону и да су сви у локалној самоупра-

Новка Мојић отвара трпезарију

ви поносни што се на достојанствен начин брине о старима.

На концерту организованом поводом 35 година рада ГЦ „Срем“ учествовали су хор ове установе и румски тамбураши, који су пратили певаче Лепу Лукић, Анђелку Говедаровић, Зорицу Паравинић Стелу и Нешу Лутовца.

Певачи су разгалили румску публику, слављенике и њихове госте. **Д. Р.**

ЗАЈЕЧАР

Поход „Ђавоља варош 2011“

Крајем октобра група од педесет најактивнијих зајечарских пензионера извела је једнодневни поход „Ђавоља варош 2011“. Посетивши овај споменик природе, који се налази 89 километара југозападно од Ниша и 27 километара југоисточно од Куршумлије, пензионери су имали прилику да виде два у свету ретка феномена – земљане фигуре као

специфичне облике рељефа, које у простору делују врло атрактивно, и два извора јако киселе воде са високом минерализацијом. Поред обиласка Ђавоље вароши и Пролом бање, подно Радан планине и Соколовице, зајечарски пензионери су посетили културне и историјске знаменитости Куршумлије и Прокупља и били гости пензионера ова два топлічка града.

– На пролеће ће пензионери Куршумлије и Прокупља узвратити посету Зајечару и његовим „лепотицама“ – Поповој плажи, излетишту Краљевица и оближњој Ромулијани, на пропутовању до Дунава и Ђердапске клисуре – рекао нам је Боривоје Јанковић, заменик председника удружења зајечарских пензионера.

М. С.

НИШ

Награда за активност

Педесет чланица Актива жена Удружења пензионера Ниша ишле су недавно на једнодневни излет до планине Кукавица, недалеко од Вучја. Била је то, уствари, награда Удружења женама за дугогодишњи истрајан рад у месним организацијама и за друге активности у приликама када је њихова помоћ била неопходна.

Пензионерке су се, по речима секретара Удружења и вође пута, Добросава Миленковића, кратко задржале у Вучју где су разгледале историјске занимљивости и истоимену хидроцентралну, а затим су у хотелу „Влајна“ уживале у специјалитетима и љубазности особља.

Након тога су, по предвиђеном плану, провеле два сата у обиласку живописне планинске лепотице, Кукавице, девет километара удаљене од Вучја, па су се, озарене и освежене здравим планинским ваздухом, вратиле у Ниш са обећањем да ће поново доћи када се за то укаже прилика.

С. Н.

СВРЉИГ

Посете манастирима

Прошлог месеца се тридесетак пензионера из удружења у Сврљигу упутило у обилазак манастира и цркава у Пиротском округу. Посета је почела обиласком манастира Светог Јована Богослова у Поганову, затим је, уз добродошлицу игумана Серафима, настављена у манастиру Света Богородица, и цркви и конаку у Сукову. Сврљишки пензионери су упознали и културно-историјске знаменитости Димитровграда и Пирота. Утисци су увек били нови и леви, а свако ново путовање је и ново дружење.

Током ове године пензионери су путовали у Ново Корито, посетили су и Ђавољу варош, а до краја децембра у плану је још један излет.

С. Ђ.

БЕЛО БЛАТО

Као у најбољим годинама

Најстарији човек између река Тисе и Бегеја, Иштван Сабо, кога мештани одмила зову чика Пишта, са деведесет година и даље је крепак и вредан. У свом радном веку радио је, како каже, све и свашта, а највише у пољопривреди и сточарству јер другог извора за живот у селу није ни било.

– Тако сам и стекао право на пољопривредну пензију, а примам и надокнаду као учесник Другог светског рата. Био сам у IX Далматинској дивизији, у Трећој армији, под командом Косте Нађа – каже Иштван Сабо.

Док прича, гледамо старе пожутеле фотографије са којих се види да је наш домаћин у младости био наочит момак.

Иначе, чика Пишту смо затекли око амбара како помаже укућанима – унуку на кога се највише ослања, пошто је пре десетак година остао без вољене супруге. Користе последње лепе јесење дане да летину са њиве оберу и сместе у амбар, односно у котарку, како је овде зову.

– Није ми тешко, још осећам да могу да радим – каже бодро чика Пишта.

И. П.

КРУШЕВАЦ

Вредне руке трећег доба

Поводом месеца старих особа Актив жена при Удружењу пензионера Крушевца, крајем октобра, организовао је изложбу ручних радова својих чланица под називом „Вредне руке старих особа“. На изложби је приказано мноштво експоната домаће радности, као и ношња која је ношена кроз векове у Србији.

Ова изложба, десета коју организује Актив жена, одржана је у просторијама крушевачког позоришта. Иначе, Актив жена Крушевца, поред многих активности, организује, уз помоћ лекара, и предавања из области здравства и хигијене, посећују сиромашне и болесне пензионере смештене у Геронтолошком центру, као и децу ометену у развоју.

Д. Т.

ЉУБОВИЈА

Слава пензионера

У празничној атмосфери, пуној топлоте и доброг расположења, љубовијски пензионери су, у свом клубу, прославили крсну славу – Покров пресвете Богородице. Освећење славског колача и жита обавили су свештеници Драгољуб Стефановић и Драган Секулић, а придружили су им се Милисав Ђокић, председник Општинске организације пензионера

Љубовије, и пензионери Митар Суботић и Драгољуб Јаквљевић. Уследио је славски ручак на коме је, међу више од 60 гостију, био и председник љубовијске општине, Милован Ковачевић.

М. М.

ЗРЕЊАНИН

Двадесет година Удружења

Удружење пензионера ПТТ Зрењанин, које броји близу 300 чланова, недавно је обележило 20 година од оснивања своје организације. Свечаности су присуствовали гости из Новог Сада, Суботице и Кикинде, као и представници Поште и Телекома Зрењанин.

Како јавља Жарко Цветић, чланови и гости су упознати са радом организације у протеклом периоду, а најактивнијима су подељене и захвалнице.

Основни циљ овог удружења је брига о сваком члану и помоћ болесним и социјално угроженим. Сви скупови се организују самофинансирањем, а председник пензионера ПТТ Србије, Ратко Радојичић, истакао је зрењанинско Удружење као добар пример рада, организације и бриге о члановима.

На скупу је потпредседник синдиката Телекома Србије, Иванко Мандић, информисао заинтересоване и о подели акција.

Д. К.

РУМА

Награде „јубиларцима“

У Геронтолошком центру „Срем“, у Руми, додељене су јубиларне награде корисницима који у њему бораве 10, 15, 20 и 30 година. На тај начин у овој установи још једном су показали да брину о старима и да чине све да им живот учине лепшим и садржајнијим.

У ГЦ „Срем“ најдуже борави Ханумка Патковић (69), која је овде стигла пре 30 година. Ханумки и осталим „јубиларцима“ награде је уручила психолошкиња Јасмина Брашанчевић, пожелевши им добро здравље и срећу. Поклоне за 20 година верности овој румској установи добиле су сестре Олга (100) и Велинка (92) Адамовић, као и Рада Камбери. У ГЦ „Срем“ 15 година борави Вукосава Божић, а пригодне поклоне за деценију заједничког дружења примили су Грозда Илић, Стојанка Маричић, Радмила Радовић и Ђорђе Пешић.

На свечаности која је приређена тим поводом певао је хор Геронтолошког центра, а допринос слављу дали су и чланови рецитаторске и литерарне секције. Домом су се ориле песме „Ова наша ливада“, „Донеси вина, крчмарице“, „Београдски мали пијац“...

Д. Р.

ПИШИТЕ НАМ

Драги читаоци,

Ово је простор намењен Вашим писмима. Пишите нам шта Вам се у нашем и Вашем листу допада, а шта би могло да буде боље, шта бисте волели да прочитате или да саопштите другим читаоцима.

Адреса је Булевар уметности 10, 11070 Београд, или електронском поштом, на glasosiguranika@pio.rs

Лекови и ми

Чујем пре неки дан на телевизији да смо ове године опет потукли сопствени рекорд у потрошњи лекова. Нисам баш сасвим сигурна, али чини ми се да сам, онако у пролазу, чула да се ради о неких десет милиона кутија лекова више (?!?!!) него у претходном периоду када су пребројавани потрошени лекови.

Реч је углавном о антибиотицима и лековима за смирење који се, кажу, нигде и ни по коју цену не продају без лекарског рецепта. А ми смо некако нација која је навикла да све сама обавља, па ето, сами се и лечимо. То јест, ако два-три пута кихнемо и закашљемо се, одмах себи „препишемо“ неки антибиотик „превентиве

ради“, да не оде на плућа, па шта тек онда да се ради. Свакодневни савети из разних новинских чланака о испијању чајева, уношењу витамина и одмору, а узимању лекова само уз лекарски рецепт, падну у воду већ на помисао да треба отићи лекару.

Јер, док у дому здравља закажете термин код изабраног лекара, прође и по неколико дана, па одлазак и чекање од по пар сати без обзира на то што имате заказано, и онда добијање рецепта за исти лек који сте већ и сами мислили да треба да узимате... сви се одлучимо на „скраћену варијанту“ и сами себи пропишемо лек. А о оним другим, које користимо као бомбонице да бисмо заспали,

да се не нервирамо на послу, да мирније поднесемо расправу са брачним другом или децом, нећу ни да дискутујем.

Кажу да смо нација на бенсединама, а свакодневно на улици, а поготово у превозу гледамо и слушамо свађе људи који се уопште не познају. Довољно је да неко „попреко погледа“ оног до себе и ето разлога за озбиљну расправу, а често се потегну и песнице. Шта би тек било да не пијемо толико лекова за смирење? Како бисмо тек онда реаговали на свакодневне изазове и екстремно стресне ситуације као што је пут до посла у саобраћајном шпицу?

С. Марковић,

Баново брдо, Београд

Некад и сад

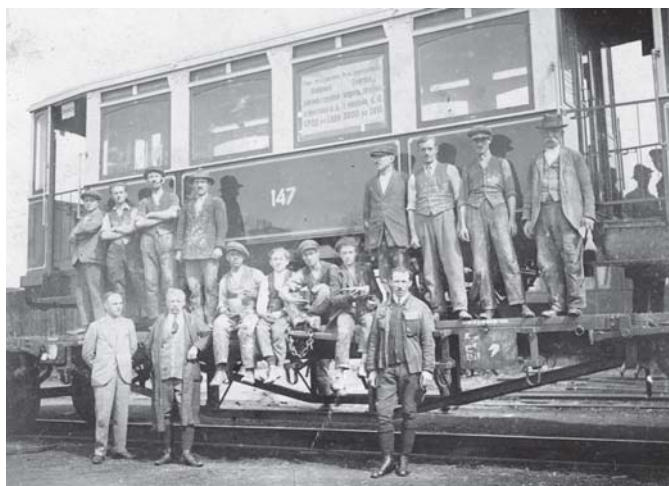
Закон и његово спровођење

Питање опште ревизије Закона о осигурању радника покреће се понова течајем 1934. Послодавачке коморе и организације, нарочито занатлијске коморе траже да се што пре изврши ревизија осигурања радника у циљу да се исто прилагоди економским приликама земље и да се сниже приноси осигурања, јер привреда не може данас да сноси више тако високе социјалне терете. Радничке коморе и организације радника и намештеника напротив томе траже да се Закон о осигурању радника врши у целости, наполе да се у што краћем року спроведе и грана осигурања у случају изнемоглости, старости и смрти.

У циљу ефикасније наплате приноса, закључило је равнатељство Средишњег уреда на седници својој 26. јануара 1934. да се умоли Министар социјалне политике и народног здравља да путем амандмана у Финансијском закону за 1935/1936. надопуни члан 35 Закона о осигурању радника са новим ставом који би гласио:

„Део приноса, којега је послодавац у готовом новцу одбио, односно задржао од плате или наднице осигураника, има значај послодавцу поверенога новца“.

(Извештај о пословању Средишњег уреда за осигурање радника за 1934, Загреб, 1935)

Контрола уплате доприноса

Тренутно послодавци у Србији по основу доприноса дугују око 230 милијарди динара. Од укидања СДК (Службе друштвеног књиговодства) нигде се не контролише да ли послодавци уз зараде запосленима уплаћују и доприносе за пензијско-инвалидско осигурање испуњавајући тиме своје законске обавезе. Министарство финансија је прихватило предлог Пореске управе да уплату доприноса убудуће проверавају банке. По доласку послодавца у банку да пребаци плате на рачуне запослених, банкар би морао да провери да ли је правно лице уплатило обавезе радницима и држави. Уколико се утврди дуговање, биће стопиране и исплате зарада радницима. Блокада за целокупан платни промет важиће све док послодавац не измири обавезе према држави и запосленима. Очекује се да, иако се банке овоме противе, предлог буде унет у Закон о пореској администрацији до краја 2011.

Ј. О.

Право на пензију очуха

? Станка М., Нови Сад: Мој други супруг који је био старосни пензионер је преминуо. Са њим сам била у браку три године. Сада имам 48 година и нисам у радном односу. Са нама у заједници су живеле моје две ћерке из првог брака, које се још редовно школују. Да ли оне имају право на пензију покојног очуха, с обзиром на то да њихов биолошки отац није у радном односу?

Одговор: Неспорно је да су Ваше ћерке из првог брака партнерке Вашем другом супругу са којим сте провели у браку више од две године. Ваша деца имају право на породичну пензију под условом да се у поступку за признавање права на породичну пензију утврди да их је Ваш покојни други супруг издржавао. Из садржаја Вашег писма се може претпоставити да

та чињеница може да се утврди, па свакако поднесите захтев за признавање права на породичну пензију, како за децу, тако и за себе, јер ако се право призна деци, може се признати и Вама као законском стараоцу. У том случају, Ви бисте имали право на породичну пензију док су деца на школовању, а после тога и самостално када навршите потребне године живота.

Довољан један услов за пензију

? М. Ј., Димитровград: Да ли се висина старосне пензије умањује ако осигураник није испунио истовремено (кумулативно) оба Законам прописана услова (пун стаж осигурања и пуне године старости, за жену 38 година стажа и 60 година живота)? Да ли је довољно да један од ова два услова буде испуњен да би се добила пуна пензија?

Одговор: Да би осигураник жена остварила право на старосну пензију, потребно је да има 60 година живота и најмање 15 година стажа осигурања. Уколико жена нема 60 година живота, али има до 31. 12. 2012. године 35 година стажа осигурања и најмање 53 године живота, такође може остварити пуну старосну пензију. Према томе, није

потребно да кумулативно има и пуне године живота и пун стаж осигурања. Али ако има оба услова, такође ће остварити пуну старосну пензију. За сада се старосна граница од 60 година за жене не помера, а године живота и стажа осигурања се постепено подижу од 2013. године за остваривање права на пуну старосну пензију.

Прерачун стажа осигурања

? Бранка Лазиф, Нови Сад: Приближава се 10 година од мог пензионисања и у протеклом периоду сам повремено остваривала неку накнаду радећи најчешће по уговорима о делу. Не знам ништа о могућностима корекције моје пензије на основу овог рада, а знам да сам од неких добијала потврде о плаћању доприноса, а од неких не. Кома бих могла да се обратим?

Одговор: Од 2003. године по Закону о ПИО уговорене накнаде се региструју у бази података матичне евиденције и по основу ових накнада се прерачунава стаж осигурања. Ако по овом основу имате годину дана и више оствареног стажа, можете поднети захтев за прерачун Ваше стечене пензије по

чл. 257 Закона о ПИО. Захтев се подноси филијали ПИО у којој сте остварили право на пензију, тј. која Вам исплаћује пензију. Захтев поднесите свакако, а у спроведеном поступку ће се утврдити све релевантне чињенице за остваривање, односно одређивање новог износа пензије.

ВИ ПИТАТЕ „ГЛАС ОСИГУРАНИКА“ ОДГОВАРА

Весна Вићентијевић

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање

Доприноси за пољопривредно осигурање

? Вероника Белаш, Мокрин: До 2003. године редовно сам уплаћивала допринос за пензијско осигурање као пољопривредник. Тада је супруг проглашен за технолошки вишак и изгубио је посао, па више нисам могла да уплаћујем допринос. Ових дана сам добила обавештење да на име пензијског осигурања за период од 2003. до 2011. године уплатим износ од 600.000 динара, што, наравно, нисам у могућности. У случају да не платим наведену суму, обавештавају ме да ће је принудно наплатити. На који начин да прекинем ту врсту пензијског осигурања? Ако сам се својом вољом одлучила за то, зар не могу и да откажем уплату кад ја то желим? Постоји ли правни основ да ми наплате тражени износ?

Одговор: Пољопривредно осигурање је врста обавезног осигурања, које може престати на више начина. На првом месту то је престанак услова за његово постојање, тј. губитак пољопривредног земљишта и престанак бављења пољопривредном делатношћу. Ако Ви и даље живите и радите на пољопривредном имању претпоставка је да се и даље бавите пољопривредом. Даље, ово осигурање може престати уласком у неко друго осигурање, као што је запослење или обављање самосталне

делатности, или, на крају, испуњењем услова за неку од пензија и остваривањем тог права. У Вашој ситуацији могуће је само тражити мировање осигурања ако су за то постојали услови, наиме ако сте у неком периоду због болести били неспособни да се бавите пољопривредом, или због елементарних непогода нисте могли да остварите приход од пољопривреде. За сав остали период сте дужни да платите порезе и доприносе којима Вас дужи надлежна пореска управа.

Старосна пензија

? Радмила Ракочевић, Београд: Запослена сам у школи као професор од 1972. године. Испуњавам оба услова за пензију јер имам 62 године. Да ли ми и ове године после навршених 35 година стажа улазе у просек за пензију и могу ли да радим до 65 година живота?

Одговор: Нема никакве дилеме да се и године које жена проведе у радном односу после 35 година радног стажа узимају у обзир за обрачун пензије, али се пензија на основу стажа од 35 до 40 година стажа не повећава, тј. у сваком случају се одређује пензија у висини пуне старосне пензије, као и за осигураника мушкарца који са 40 година стажа одлази у старосну пензију.

Што се тиче вашег даљег рада, Ви као професор у школи по Закону о основама система образовања и васпитања можете да радите до краја школске године у којој пуните 40 година стажа осигурања, уколико пре тога не навршите 65 година живота. Код Вас је ипак случај да ћете пре навршити 40 година стажа осигурања, те ће Вам радни однос престати пре 65. године живота.

СКАНДИНАВКА

АУТОР: ЛОВИЧИЋ	ЗАГРЕЈАНО	ОТРОВНА БИЉКА	ГЛАС ЗРИКАВАЦА	ЛИРСКО-ЕПСКА ПЕСМА	СТРАНО ЖЕНСКО ИМЕ	ОПИТИ СЕ	ВРСТА ПЕРШУНА
ЖЕНИНА ДЕВОЈАЧКА ПОРОДИЦА							
КОМАД ЗЕМЉЕ СА ТРАВМ							
ГРАД У МАКЕДОНИЈИ							САСТОЈАК ХРАНЕ
СЕДМИ ПАДЕЖ (ЛАТ.)							
СМАЊИВАТИ СЕ (ВОДОСТАЈ)							
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ЖЕНСКО ИМЕ				ИНДУСТР. ТЕПИХА		
	ЧЛАН ДИНАСТИЈЕ				ЈЕДИНИЧНИ ВЕКТОР		
ОЗНАКА НЕМАЧКЕ		ОЗНАКА ЕНЕРГИЈЕ		ВРСТА ИНСЕКТА			
		СТАРА		ХИЉАДУ ВАТИ (МН.)			
ИМЕНИЦА (СКР.)			НАДЕВ ЗА КОЛАЧЕ				
			РУДНИК КАМЕНА				
УКРАС, УРЕС						ОЗНАКА ИТАЛИЈЕ	
						МОРСКИ ГУСАРИ	
ПРВИ ПЕРГАМСКИ КРАЉ					ОЗНАКА ПАРАФИНА		
					ЛИК КАРЛА МАЈА		
РЕЧНА РИБА (МН.)							СТАНОВНИК АСИРИЈЕ
ВРСТА ЛЕТЊЕ ТКАНИНЕ							
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ЈУЖНО ВОЂЕ						
	СПРАВА, УРЕЂАЈ						
ОЗНАКА ЗА АЛТ		СИЛОМ УЗЕТИ					
		МОРСКА РИБА					
РАДНИК ЗА ПОЛИТИРАЊЕ							
БАЊА У ПИРИНЕЈИМА				СИМБОЛ УРАНА		ПРВО СЛОВО	
				ПАПАГАЈИ		ГРУБО СУЖНО	
ДЕСНА ПРИТОКА НЕРЕТВЕ					АКТИНИЈУМ		
					ОСНОВНА ТАРИФА		
ПАКАО (МИТ.)			ЗАРОБЉЕНИК				
			СИМБОЛ ФОСФОРА				ОЗНАКА ЗА РАЗРЕД
ЈЕДАН ЗАНАТЛИЈА							

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА: Тристан, реглете, стрепен, тратина, оч, Мад, бв, д, о, риболов, изорати, Тодорић, Крит, м, о, редар, спојити, тигањи, ра, Аст, ко, т, ев, амара, о, Ратомир, анализа, Тиранац

Брана Никוליћ

Молим за реч

Кренуло нам је. Све више грађана у народним кухињама добија статус кандидата.

Није критично. Још нам нису потонуле све јахте.

Неки функционери нису пријавили своју имовину из оправданих разлога. Још је броје.

У Европску унију не можемо пре 2020. Не треба журити, дотле су планирана још најмање два смака света.

Жене тврде да никад не лажу на првом састанку. Зато најчешће одмах излазе на други.

Европа у нама не види потенцијал. Из дана у дан је у све већој кризи, а нас неће да прими.

Грађани су толико бесни због лошег стандарда да би пси морали да пазе кога уједају.

Креатори су лансирани и хаљине од млека. Сигурно су то две врсте хаљина: краткотрајне и дуготрајне.

Петнаести октобар, Светски дан чистих руку, политичари су најбоље обележили. Они од свега перу руке.

Дејан Патаковић

Ифигенија Галало

Да ли сте знали ...

... да су Ватикански вртови, древна оаза зеленила у срцу Рима која заузима трећину од укупно 44 хектара на којима се простира Ватикан, поновно отворени за туристе? Они могу да их посете само у аутобусима на гас како би се што мање загађивала околина.

... да се Версајски парк, који окружује чувену резиденцију француских краљева, простира на чак 815 хектара? Версајски дворца, чувен по својој лепоти и по значају догађаја који су се у њему одиграли, симбол је моћи француске монархије, баш као и парк који садржи 200.000 стабала и 50 великих фонтана.

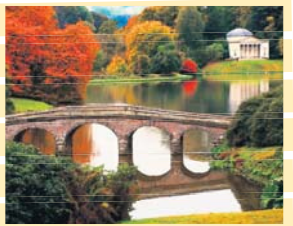

... да је бечка палата Белведере, некадашња летња резиденција Еугена Савојског, окружена исто тако чувеним парком у коме се налази и прва алпска башта са више од 4.000 различитих биљних врста?

... да се у Бечу налази још један парк са листе најлепших зелених оаза Европе? То је Шенбрунски парк који окружује летњу резиденцију Хабзбурговаца, иначе једну од највећих туристичких атракција Аустрије. У склопу парка је и ботаничка башта и најстарији зоолошки врт Европе, завршен 1752. године.

... да је парк Кеукенхоф једна од највећих атракција у Холандији? На 320.000 квадратних метара смештени су цветни вртови са разнобојним лалама, зумбулима и нарцисима у савршеном складу са старим стаблима дрвећа, језерима и изворима.

... да се у покрајини Лацио, на удаљеним рубовима Рима, налазе чувени Вртови нимфи за које се каже да су толико лепи да би се од њихове лепоте могло расплакати? Године 1920. почело је уређење врта који је обгрлио рушевине из 14. века, па тако из темеља седам срушених цркава ничу чепреси и стабла поморанце.

Лековите мисли

Кад се неки политичари сусретну са истином, не могу да је препознају.

Као старији човек не смем да дижем ништа тешко. Нарочито кредит из банке.

Предлог је да на послу делимо само зарађено. Зар да гладујемо?!

Ваше је право да све знате, а криво вам је што ништа нисте сазнали!

Наше празнине су интелектуалне. Колико је само прича отишло у празно!

Наш привредни корак не би требало да буде – раскорак.

Тешко се долази до бензина, али власт не штеди. И даље нас – воза!!

Мој рачун за струју као да је од хлора. Одмах ми прогризе џеп.

Да ли је Луис Керол мислио на нашу земљу кад је писао „Алису у земља чуда“.

Новац је као киша. Из једног џепа испари, а у други се слије.

Душан Старчевић

Дејан Палаковић

Знају ли шта раде...

Сви моји узори су мртви, мораћу одговорност да преузем сам.

Увек ми је изгледао као лав док га нисам видео на коленима.

И мафионичари све што не могу решити шеширом, решавају штапом.

Може ли нас спасити неко ко нам понуди сламку?

Ако амбициозно сањаш, не хрчи гласно.

И недостатак става је став.

И у општинама понекад владају краљеви.

Тражио је кључ проблема, а нашао се иза браве.

Ако си песник будућности, сачекај оцену о себи.

Песници и кад седе за столом не додирују земљу.

И тачку понекад треба ставити под знак питања.

Миле Лазаревић